

**ZARZĄDZENIE NR 121/2023
BURMISTRZA MIASTA SEJNY**

z dnia 13 października 2023 r.

**w sprawie przeprowadzania konsultacji projektu
Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na lata 2024-2027**

Na podstawie art. 30 ust. 1, art. 33 ust. 1, w związku z art. 5a ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.), §2 załącznika do uchwały Nr III/10/10 Rady Miasta Sejny z dnia 14 grudnia 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu przeprowadzania konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji oraz uchwały Nr XXXV/158/16 Rady Miasta Sejny z 29 grudnia 2016 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Miasta Sejny zarządza się, **co następuje:**

§ 1. Postanawia się podjęcie konsultacji społecznych w przedmiocie projektu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na lata 2024 – 2027, stanowiącego załącznik Nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. 1. Termin przeprowadzenia konsultacji społecznych określa się:

od dnia 27 października 2023 r. do dnia 10 listopada 2023 r.

2. Konsultacje społeczne obejmują swoim zasięgiem obszar Miasta Sejny.

§ 3. 1. Konsultacje społeczne przeprowadzone będą za pomocą imiennego wyrażania opinii. Formularz zgłaszania opinii zostanie opublikowany na stronie internetowej Urzędu Miasta Sejny.

2. Wypełnione formularze należy składać w terminie określonym w § 2 ust. 1 zarządzenia w Urzędzie Miasta Sejny lub przysyłać drogą listowną na adres: Urząd Miasta Sejny, ul. Józefa Piłsudskiego 25, 16-500 Sejny lub elektroniczną na adres e-mail: ewelina.luto@um.sejny.pl.

3. Formularze składane przez organizacje pozarządowe lub inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego przesłane e - mailem muszą być podpisane przez osobę upoważnioną do reprezentowania i zeskanowane.

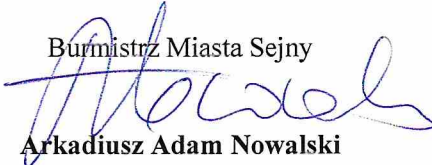
4. Formularz zgłaszania opinii stanowi załącznik Nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 4. 1. Osobą odpowiedzialną za przeprowadzenie konsultacji społecznych i koordynację działań jest Pełnomocnik Burmistrza ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom.

2. Do obowiązków Pełnomocnika należy w szczególności:

- 1) opracowanie i dostarczenie projektu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na 2023 rok,
- 2) obsługa konsultacji społecznych,
- 3) udzielanie merytorycznych odpowiedzi na pytania dotyczące projektu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na lata 2024 - 2027,
- 4) analiza merytoryczna materiałów zebranych w czasie konsultacji społecznych, dotyczących projektu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na lata 2024 - 2027,
- 5) opracowanie raportu końcowego podsumowującego konsultacje.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Burmistrz Miasta Sejny

Arkadiusz Adam Nowalski

Załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 121/2023

Burmistrza Miasta Sejny
z dnia 13 października 2023 r.

**MIEJSKI PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
MIASTA SEJNY
NA LATA 2024-2027**

Opracowanie: Pełnomocnik Burmistrza ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE.....	3
II. DIAGNOZA PROBLEMÓW.....	6
III. REKOMENDACJE.....	41
IV. WYBRANE DANE DOTYCZĄCE PROBLEMATYKI UZALEŻNIEŃ W MIEŚCIE SEJNY.....	44
V. REALIZATORZY, PARTNERZY I ADRESACI PROGRAMU.....	56
VI. CELE PROGRAMU.....	58
VII. DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W SEJNACH I PEŁNOMOCNIKA.....	67
VIII. MONITORING I EWALUACJA.....	72
IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ZADAŃ I PLAN WYDATKÓW.....	73

I. WPROWADZENIE

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na lata 2024 – 2027 jest realizowany w oparciu o ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ww. ustawy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy w szczególności zadania te obejmują min.:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) (uchylony)
- 5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 6) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 7) wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Niniejszy Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień poprzez minimalizację szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania alkoholu, narkotyków, dopalaczy i innych substancji psychoaktywnych. Realizacja programu zakłada współpracę różnych instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, działających w obszarze profilaktyki uzależnień.

Zadania określone w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych oraz skierowane są do wszystkich mieszkańców miasta. Ukierunkowane są w szczególności na ograniczenie występowania

negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania alkoholu (i innych środków psychoaktywnych) wzrost społecznej świadomości dotyczący tej tematyki, a także doskonalenie współpracy w zakresie profilaktyki pomiędzy osobami i instytucjami. Nadużywanie alkoholu jest problemem nie tylko zdrowotnym, ale również społecznym, gdyż bardzo często osoby uzależnione są sprawcami przemocy domowej czy też mają konflikty z prawem. Alkohol towarzyszy demoralizacji dzieci i młodzieży. Negatywne konsekwencje spożywania alkoholu widoczne są niemalże w każdej dziedzinie życia. Według Światowej Organizacja Zdrowia alkohol znajduje się w czołówce listy zagrożeń dla zdrowia populacji.

Do przyczyn popadania w alkoholizm można zaliczyć uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych, utratę zatrudnienia, natomiast narkomanii sprzyjają powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie oraz fakt, że narkotyki często są traktowane jako ucieczka od codzienności, środek obronny przed trudnościami, sposób na rozładowanie stresu i konfliktów oraz poszukiwanie nowych wrażeń i doznań. Przemoc w rodzinie jest z kolei patologią mającą w wielu przypadkach swoje źródło w ubóstwie i uzależnieniach. Jej ofiarami są osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne w jakiś sposób od sprawcy. Na ogół należą do nich kobiety i dzieci, rzadziej osoby niepełnosprawne, starsze i chore.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny określa priorytetowe kierunki podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje podmioty odpowiedzialne za ich realizację, określa źródła finansowania tych zadań, przedstawia również zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zgodnie z treścią tej ustawy zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień wykonuje się w szczególności przez zwiększenie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, poprzez dofinansowanie działalności placówek wsparcia dziennego, klubu abstynenta, ośrodka pomocy osobom uzależnionym od alkoholu, punktów konsultacyjnych dla osób z problemem uzależnień i ich rodzin, a także uwikłanych w przemoc domową. Do istotnych działań należy również realizacja profilaktycznych programów i kampanii skierowanych do dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć wraz z dożywianiem dzieci z rodzin dotkniętych alkoholizmem i ubóstwem oraz działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach i wiele innych.

Źródłem finansowania zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny, zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie mogą być przeznaczane na inne cele.

Zadania przewidziane do realizacji zapisane w niniejszym Programie są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych. Doświadczenia zdobyte podczas dotychczasowej realizacji pozwalają na dokładniejsze poznanie środowiska lokalnego i jego potrzeb. Duże znaczenie dla miasta ma zaangażowanie społeczności lokalnej w realizację zadań z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom. Szczególnie istotnym aspektem są przedsięwzięcia kierowane do młodych mieszkańców miasta podczas realizacji programów uwzględniających zajęcia sportowe, zagospodarowanie czasu wolnego oraz organizację wypoczynku. Przy opracowywaniu powyższego Programu uwzględniono zasoby, jakimi dysponuje miasto do realizacji omówionych poniżej zadań jak i zwrócono szczególną uwagę na zaspokojenie istotnych w tym zakresie potrzeb.

Realizatorem programu będzie Pełnomocnik ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom, powołany zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz pozostali realizatorzy zadań.

Program jest zgodny z założeniami:

- Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151);
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781);
- Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2022 r., poz. 1608);
- Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 2469);
- Ustawy z dnia 6 marca 2018 roku prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r., poz. 221 z późn. zm.);
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Dz. U. z 2021 r., poz. 642);
- Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie biegłych

w przedmiocie uzależnienia od alkoholu (Dz. U. z 2007 r., Nr 250, poz. 1883 z późn. zm.);

- Uchwały Nr XLIX/344/22 Rady Miasta Sejny z dnia 22 grudnia 2022 r. w sprawie „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2027 na terenie Miasta Sejny”;
- Uchwały Nr XXVI/113/16 Rady Miasta Sejny z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Sejny na lata 2016 - 2025.

Do opracowania niniejszego Programu posłużyły również materiały:

- Diagnoza problemów społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi oraz przemocą, przeprowadzona przez Centrum Działań Profilaktycznych;
- „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2023 r.”, wydane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW

Sytuacja demograficzna w mieście Sejny

Miasto Sejny liczy 4985 mieszkańców¹, z czego 52% stanowią kobiety, a 48% mężczyźni. W latach 2002-2021 liczba mieszkańców zmalała o 15,8%. Średni wiek mieszkańców wynosi 43,7 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa podlaskiego oraz nieznacznie większy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Jeśli chodzi o odsetek osób w wieku produkcyjnym (dla kobiet 18-59 lat, dla mężczyzn 18-64 lat), stanowi on w Sejnach 58,5% - stan na rok 2021). Osób w wieku przedprodukcyjnym (poniżej 18 roku życia) jest 16%, a poprodukcyjnym (kobiety powyżej 59 roku życia, mężczyźni od 64 lat) 25,5%. Stanowi to prawie ¼ populacji Sejn.

W 2023 r. na zlecenie Miasta Sejny została przeprowadzona diagnoza problemów społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi

¹ Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych: j. administracyjna gmina miejska Sejny, stan na 30.06.2022 r. dane pobrane na dzień 10.05.2023 r.

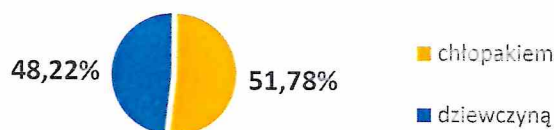
oraz przemocą zarówno wśród dorosłych mieszkańców, jak i uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych:

Kwestionariusze ankietowe wypełniło:

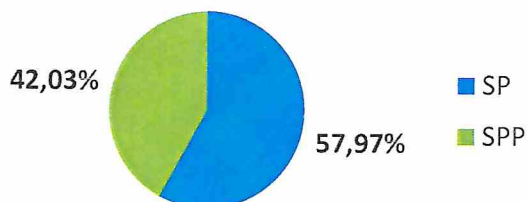
- 180 dorosłych mieszkańców,
- 201 uczniów szkół podstawowych
- 175 uczniów szkół ponadpodstawowych.

Uczniowie

Przebadano łącznie 201 uczniów szkół podstawowych oraz 175 uczniów szkół ponadpodstawowych. Spośród przebadanych 51,78% stanowili chłopcy, a 48,22% stanowiły dziewczęta, jak przedstawiono na wykresie poniżej.

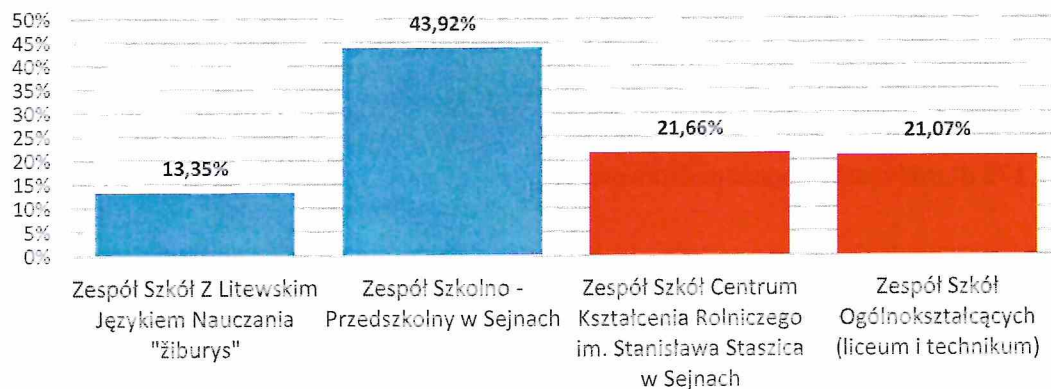

Uczniowie, którzy wzięli udział w badaniu, byli w wieku od 10 do 20 lat. Najwięcej badanych osób miało 14 lat (14,78%), następnie 13,91% - 16 lat, 13,33% - 13 lat oraz 12,75% - 11 i 15 lat. 57,97% przebadanych uczniów uczęszczało do szkoły podstawowej, a 42,03% do szkoły ponadpodstawowej. Najwięcej przebadanych osób, to uczniowie Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Sejnach (43,92%), następnie Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Stanisława Staszica w Sejnach (21,66%), Zespołu Szkół Ogólnokształcących - liceum i technikum (21,07%) i do Zespołu Szkół z Litewskim Językiem Nauczania "Žiburys" (13,35%).

Odsetek uczniów uczęszczających do danych typów szkół

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

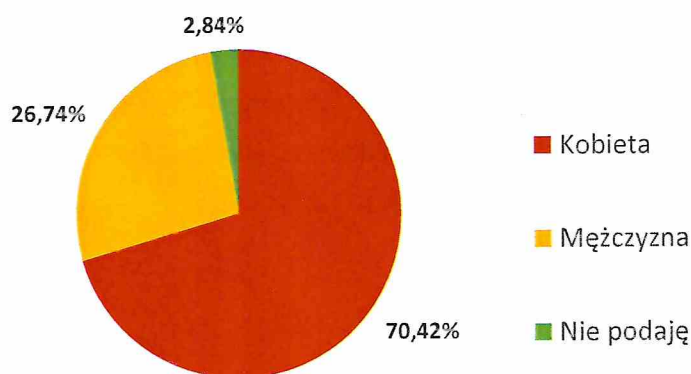

Odszetek uczniów uczęszczających do danych typów szkół

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Dorośli mieszkańcy

Próba dorosłych mieszkańców wyniosła 179 osób, z czego 70,42% to kobiety, a 26,74% to mężczyźni, 2,84% nie podało swojej płci.

Odszetek kobiet i mężczyzn w próbie osób dorosłych

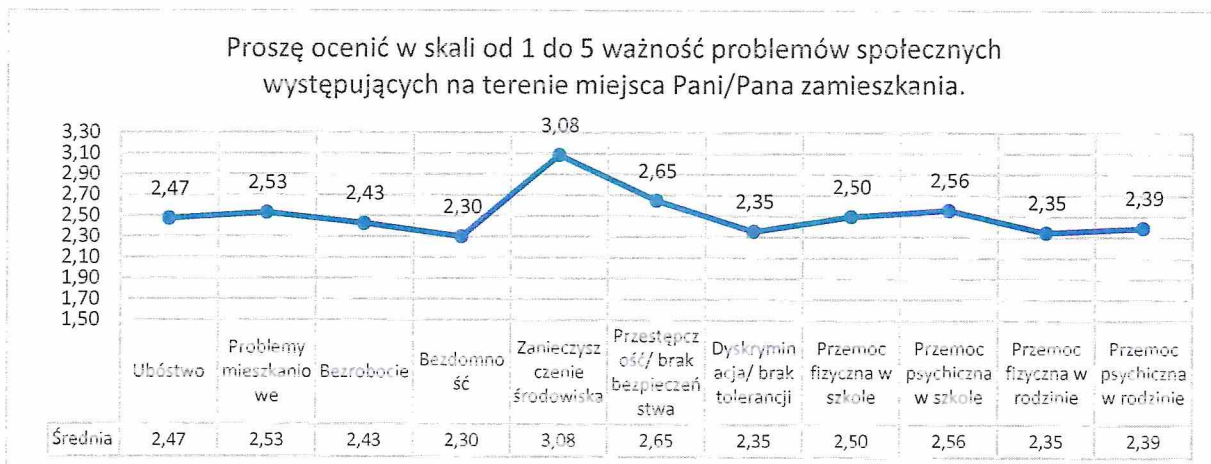
Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Najwięcej przebadanych osób było w wieku ponad 60 lat (32,80%), najmniej wieku od 18-25 lat (5,19%).

Występowanie problemów społecznych na terenie Miasta Sejny

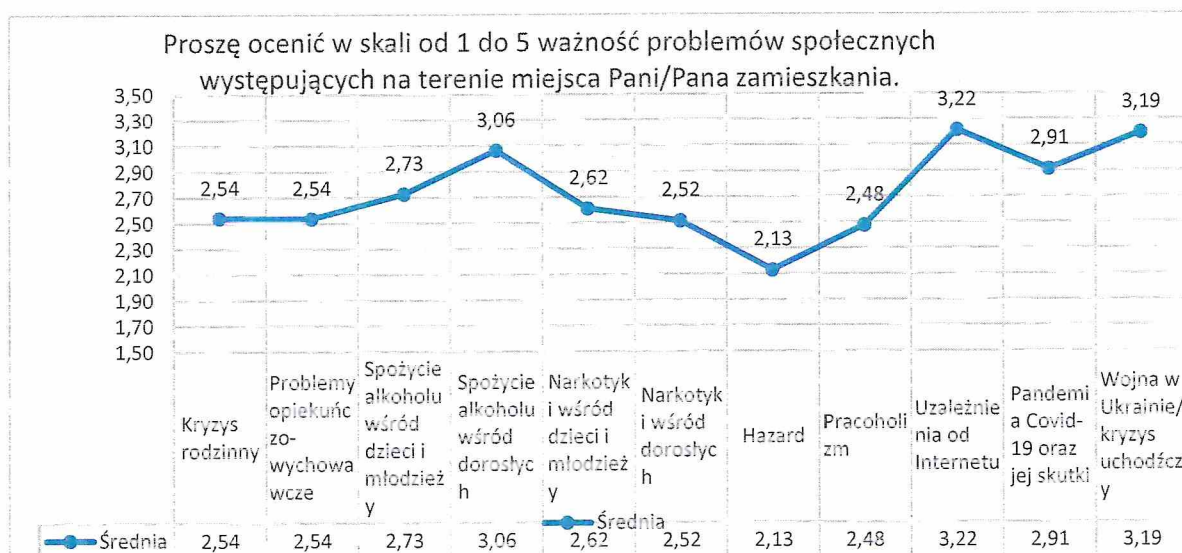
Z przedstawionych statystyk Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sejnach wynika, iż głównymi dwoma powodami przyznania pomocy społecznej w latach 2020-2022 w Mieście Sejny na przestrzeni ostatnich lat jest ubóstwo oraz bezrobocie. Liczba osób korzystających z pomocy z tych względów utrzymuje się na tym samym poziomie (różnica kilku osób), jedynie w 2022 r. można zauważyć nieznaczny spadek w obszarze bezrobocia (w porównaniu z 2020 r. spadek o 27 osób). Kolejnym powodem jest niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroby oraz alkoholizm. W tych obszarach również można zaobserwować utrzymujący się trend na przestrzeni ostatnich trzech lat.

Dorosłych respondentów poproszono o wskazanie, na 5-cio stopniowej skali ważności, problemów społecznych występujących w Mieście. Dorosli ankietowani uważają, że ważnym problemem społecznym w Mieście jest uzależnienie od Internetu oraz od urządzeń elektronicznych (śr. 3,22), wojna w Ukrainie (śr. 3,19), zanieczyszczenie środowiska (śr. 3,08) oraz spożycie alkoholu wśród dorosłych mieszkańców (śr. 3,06).

Ocena stopnia ważności problemów społecznych na terenie Miasta

Źródło: *Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.*

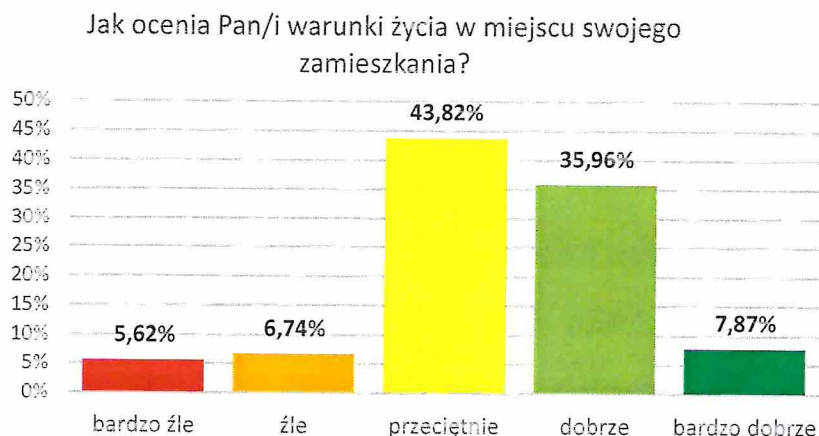
Ocena stopnia ważności problemów społecznych na terenie Miasta

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Za pomocą pytania otwartego poproszono badanych dorosłych o wskazanie innych problemów społecznych występujących na terenie Miasta. Wśród nich wymieniono:

- brak miejsc dla spędzenia czasu przez lokalną społeczność, w tym przez dzieci i młodzież,
- brak miejsc pracy,
- brak mieszkań,
- brak pieszych patroli Policji,
- brak ławek, koszy na śmieci, placów zabaw, parkingów, na terenie Miasta,
- niewystarczające oświetlenie na terenie Miasta,
- niskie wynagrodzenia za pracę,
- niewystarczającą edukację seksualną w szkołach, dotyczącą form antykoncepcji, inicjacji seksualnej itp.,
- zanieczyszczenie środowiska, dzikie wysypiska śmieci,
- brak publicznego transportu,
- mobbing w miejscach pracy.

Zapytano również mieszkańców jak oceniają ogólne warunki życia w miejscu zamieszkania. 43,82% wskazało, że przeciętnie ocenia warunki życia w swoim miejscu zamieszkania, a 35,82% wskazuje je jako dobre. W następnej kolejności 7,87% wskazało odpowiedź – bardzo dobrze, 6,74% - źle i 5,62% - bardzo źle.

Ocena warunków życia w miejscu zamieszkania badanego

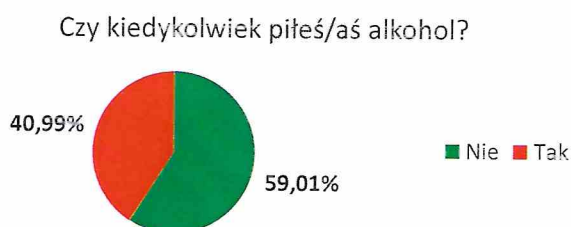
Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Analizując wyniki przeprowadzonych na terenie miasta Sejny badań, można wyróżnić kilka głównych problemów, jakie pojawiły się w wypowiedziach mieszkańców.

Alkohol

Według badaczy alkohol sytuuje się na piątym miejscu pod kątem szkodliwości oraz siły uzależnienia i wyprzedza takie substancje jak amfetamina, ketamina, marihuana, LSD, GHB czy MDMA. Szczególnie młody organizm narażony jest na poważne skutki działania alkoholu. W niniejszym podrozdziale poddano analizie problem spożycia alkoholu w Mieście Sejny zarówno wśród młodzieży, jak i dorosłych mieszkańców.

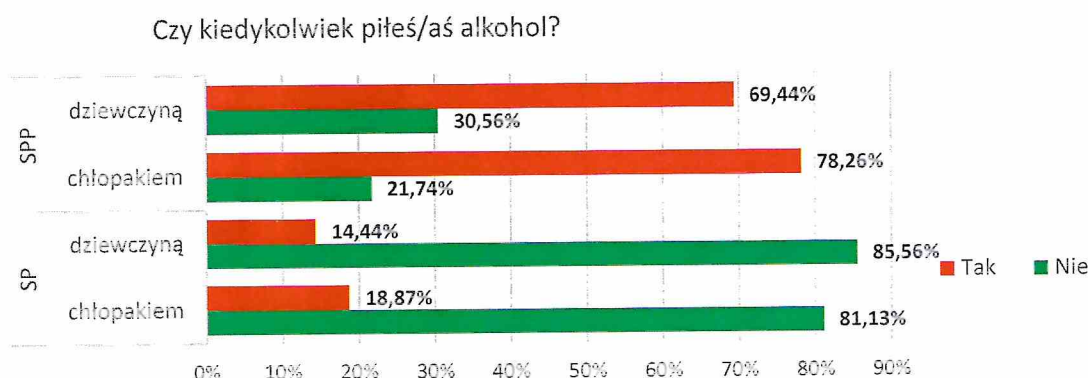
Wśród przebadanych uczniów 59,01% stwierdziło, że nigdy nie spożywało alkoholu natomiast 40,99% uczniów wskazało, że jest po inicjacji alkoholowej.

Częstość spożywania alkoholu wśród uczniów

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

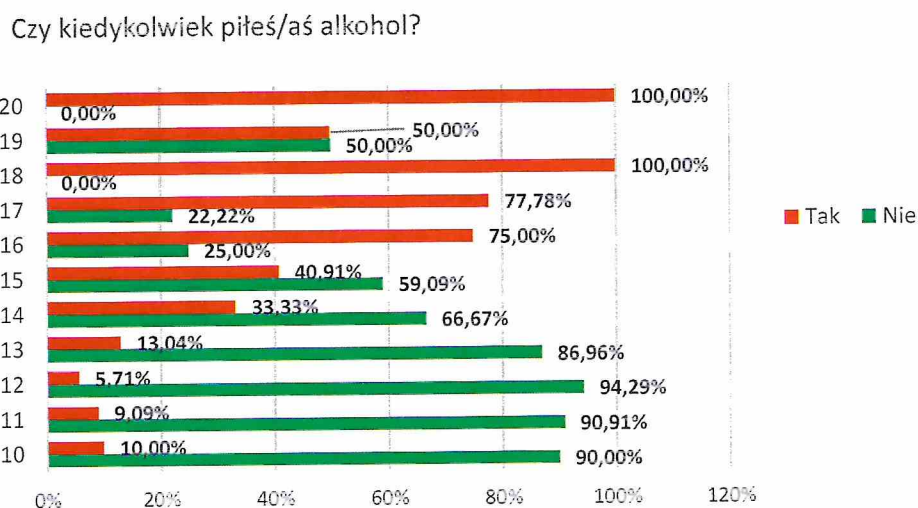
W grupie SP różnice międzypłciowe są niewielkie – 18,87 chłopców i 14,44% jest po inicjacji alkoholowej. Natomiast w grupie SPP więcej chłopaków (78,26%) niż dziewcząt (69,44%) piło już alkohol.

Częstość spożywania alkoholu wśród uczniów z podziałem na płeć i typ szkoły

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

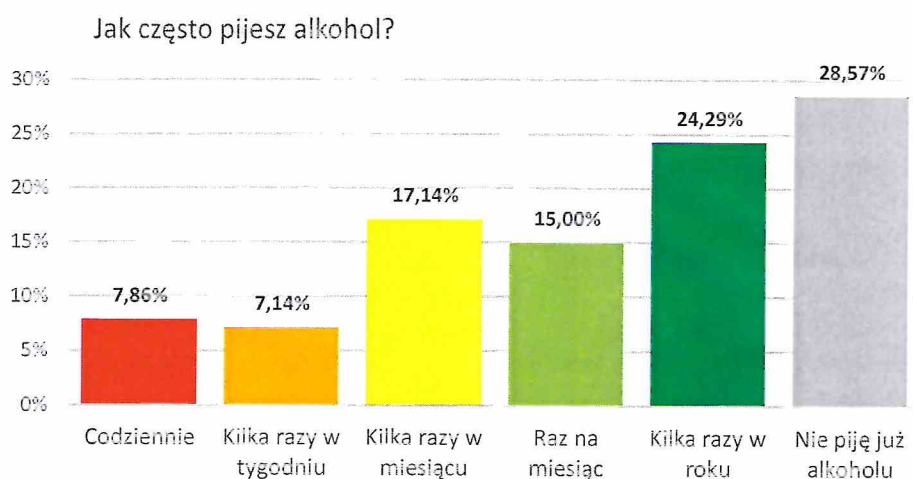
Najwięcej osób niepełnoletnich po inicjacji alkoholowej było w wieku 17 (77,78%) i 16 lat (75%), a w następnej kolejności 15 (40,91%) i 14 (33,33%) lat.

Częstość spożywania alkoholu wśród uczniów z podziałem na wiek

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

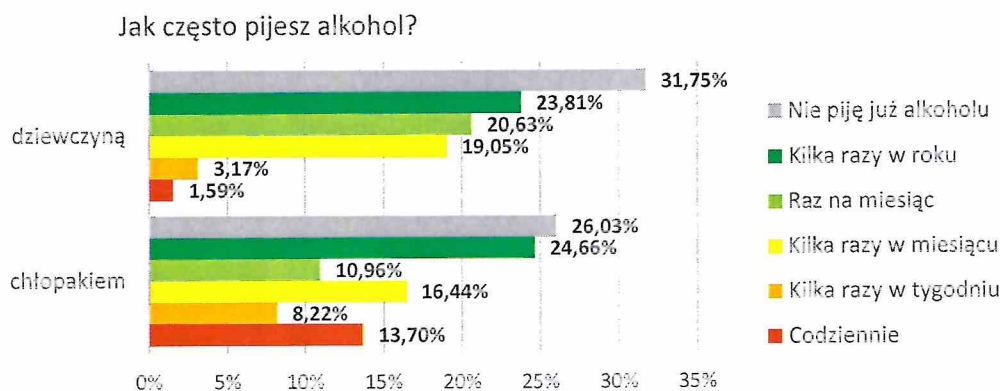
Zapytano także uczniów, jak często piją alkohol. Wzięto pod uwagę uczniów, którzy kiedykolwiek spożywali alkohol, dlatego proporcje odnoszą się do tej właśnie grupy, a nie całej próby uczniów. Prawie co 4 uczeń pije kilka razy w roku, co 4 – kilka razy w miesiącu, a 15% - raz w miesiącu. 28,57 % uczniów, którzy spróbowali alkoholu już nie piją. Do tej grupy zaliczają się osoby, które najprawdopodobniej tylko spróbowały alkoholu i nigdy więcej po niego nie sięgnęły lub osoby, które piły częściej, jednak już przestały z różnych powodów.

Częstotliwość spożywania alkoholu wśród uczniów, którzy są po inicjacji alkoholowej

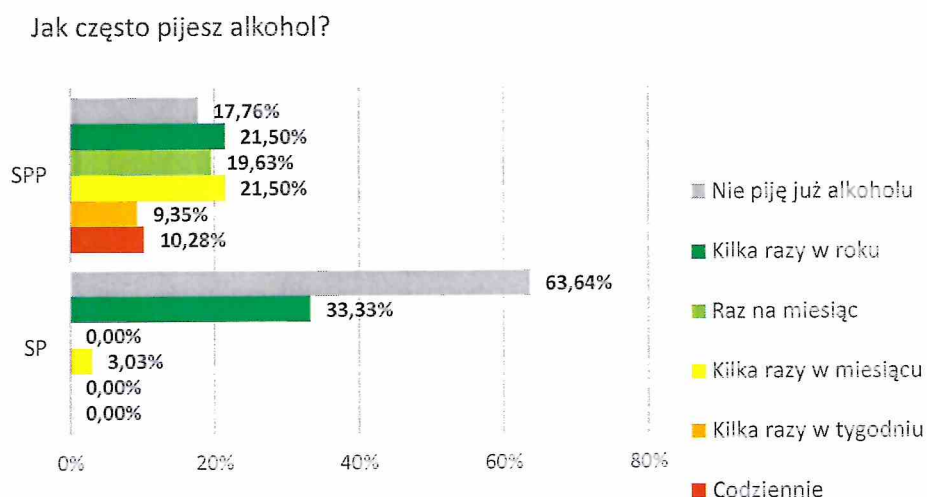
Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Alkohol częściej w większej częstotliwości spożywają chłopcy. W przypadku picia codziennie (13,70%) - wśród dziewcząt proporcja ta jest mniejsza i wyniosła 1,59% oraz w przypadku picia kilka razy w tygodniu (8,22%) – u dziewcząt proporcja wyniosła 3,17%. Natomiast statystycznie więcej dziewcząt wskazało, że spożywało kiedyś alkohol, ale już przestało (31.75%), u chłopców wartość ta była statystycznie niższa (26,03%). Dziewczęta też piją w rzadszej częstotliwości niż chłopcy: raz w miesiącu (dz.: 20,63%, chł.: 10,96%) oraz kilka razy w miesiącu (dz.: 19,05%, chł.: 16,44%). W przypadku podziału na typ szkoły to uczniowie szkół ponadpodstawowych częściej piją alkohol.

Częstotliwość spożywania alkoholu wśród uczniów, którzy są po inicjacji alkoholowej w zależności od płci

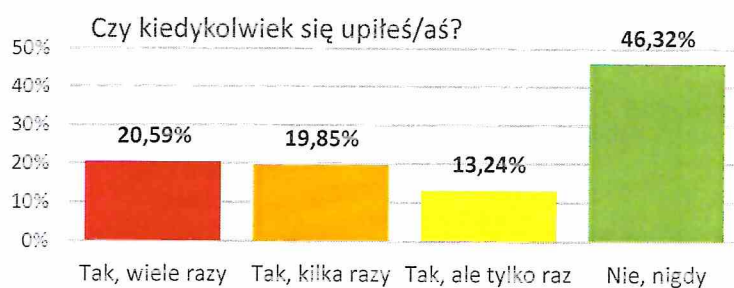
Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Częstotliwość spożywania alkoholu wśród uczniów, którzy są po inicjacji alkoholowej w zależności od typu szkoły

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

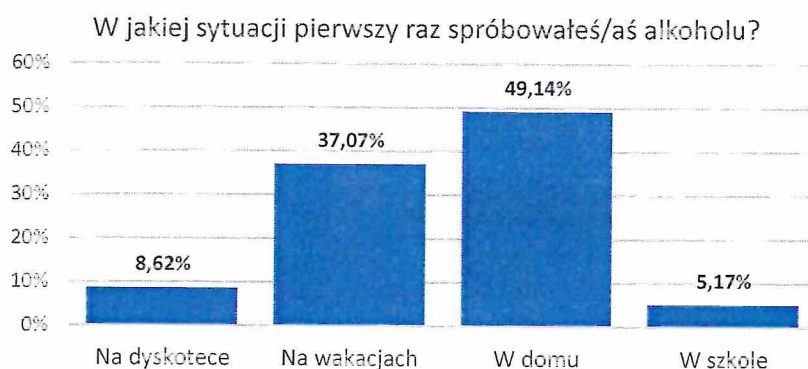
Prawie połowa przebadanych uczniów przyznała, że nigdy nie była w stanie upojenia alkoholowego (46,32%). 13,24% przyznało, że było, ale tylko raz, natomiast 20,59% uczniów wskazało, że było w takim stanie wiele razy lub 19,85% - kilka razy.

Częstotliwość doświadczenia stanu upojenia alkoholowego przez uczniów

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Zapytani o sytuację, w której po raz pierwszy spożyli alkohol, przebadani uczniowie najczęściej wskazują dom rodzinny (49,14%), inną często powtarzającą się odpowiedzią była próba alkoholu na wakacjach (37,07%), na dyskotecę (8,62%) w szkole (5,17%). Opcje: na wagarach oraz w barze/publie nie zostały wskazane przez osoby badane.

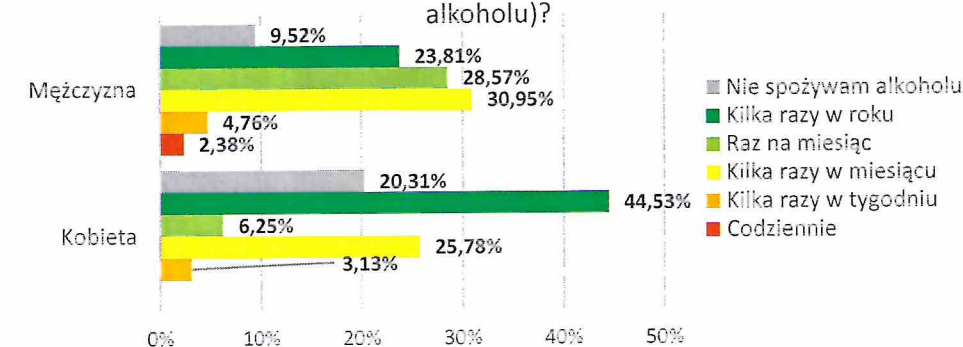

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Spożycie alkoholu wśród dorosłych

Wśród przebadanych dorosłych tylko 2,38% dorosłych mężczyzn zadeklarowało spożycie alkoholu codziennie. Najwięcej mężczyzn pije kilka razy w miesiącu (30,95%), a następnie raz na miesiąc (30,95%) i kilka razy w roku (23,81%). Natomiast wśród kobiet najczęściej odpowiedzi wskazywało na picie alkoholu kilka razy w roku (44,53%), a następnie kilka razy w miesiącu (25,78%) oraz niespożywanie alkoholu w ogóle (20,31%).

Jak często spożywa Pan/i alkohol (w tym piwo powyżej 0,5% alkoholu)?

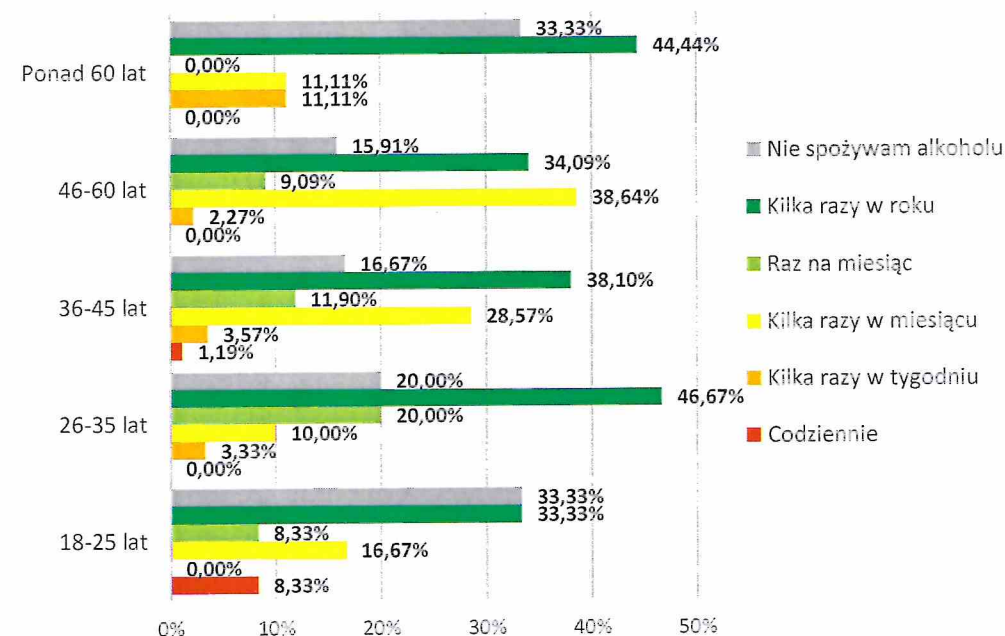

Częstość spożywania alkoholu wśród dorosłych z podziałem na płeć

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

W grupie wiekowej 18-25 lat najczęstsze odpowiedzi to picie kilka razy w roku i w ogóle (33,33%), w grupie 26-35 lat i 36 – 45 lat – kilka razy w roku (46,67%, 38,10%), w grupie 46-60 lat – kilka razy w tygodniu (38,64%), a u osób w wieku ponad 60 lat również kilka razy w roku (44,44%).

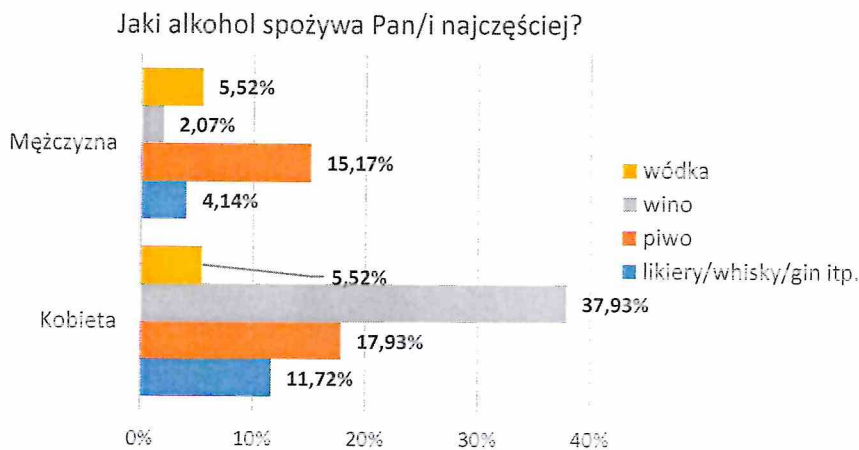
Jak często spożywa Pan/i alkohol (w tym piwo powyżej 0,5% alkoholu)?

Częstość spożywania alkoholu wśród dorosłych z podziałem na wiek

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Pytając o to, jaki alkohol najczęściej jest spożywany przez ankietowane kobiety, najczęstszą odpowiedzią było wino (37,93%), a u mężczyzn piwo (15,17%). Najmniej uzyskała wódka - zarówno wśród kobiet i mężczyzn – tylko 5,52% i u mężczyzn likiery, whisky, gin itp. (4,14%).

Źródło: *Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.*

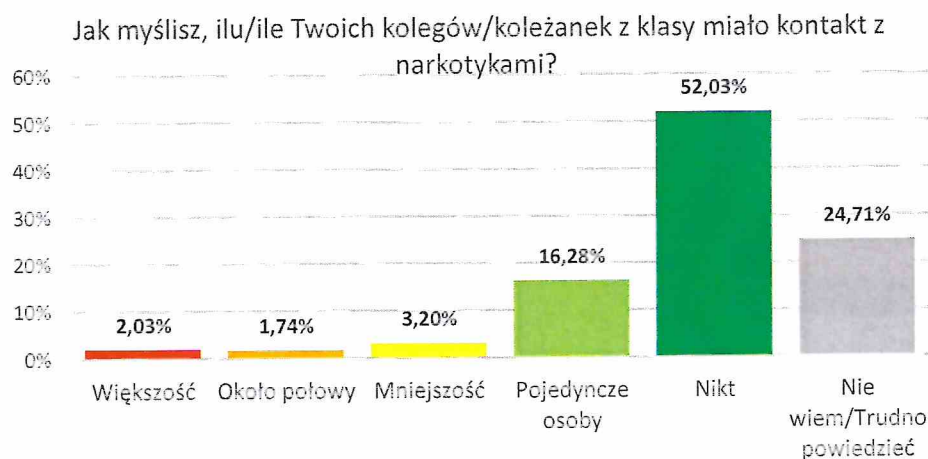
Porównanie spożycia alkoholu wśród dzieci i młodzieży do próby wojewódzkiej i ogólnopolskiej

Przeanalizowano również spożycie alkoholu przez uczniów w lokalnych szkołach oraz ogólne jego spożycie przez młodzież w danym wieku w Polsce. Porównano młodzież w wieku 11 i 13 lat. Uczniowie lokalnych szkół częściej lub podobnie jak uczniowie w szkołach w kraju sięgają po alkohol w szkole podstawowej. 9,09% 11-latków jest już po inicjacji alkoholowej, czyli o 1,79 punktów procentowych więcej w porównaniu do badań ogólnopolskich. 13,04% 13 – latków w lokalnych szkołach jest po inicjacji alkoholowej i jest to tylko o 0,5% mniej w porównaniu do badań ogólnopolskich.

W 2019 r. przeprowadzono ogólnopolskie badanie ESPAD, które miało na celu pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych. Wyniki badań ukazują, że napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 80% badanych w wieku 15-16 lat i 92,8% uczniów w wieku 17-18 lat. W przypadku badania uczniów lokalnych szkół z Miasta Sejny 40,91% 15-latków, 75% 16-latków, 77,78% 17-latków i wszyscy badani 18-latkowie są już po inicjacji alkoholowej. Także wyniki uczniów lokalnych szkół SPP są zbliżone do tych ogólnopolskich.

Narkotyki

Większość przebadanych uczniów (52,03%) ma przekonanie, że żaden z ich kolegów/koleżanek z klasy nie miał kontaktu z narkotykami lub były to pojedyncze osoby (16,28%). 1/4 badanych nie potrafiła odpowiedzieć na to pytanie, 1,74% - około połowy, 3,2% uczniów wskazało na mniejszą ilość a na większość wskazało 2,03% uczniów.

Przekonanie uczniów o częstotliwości kontaktu z narkotykami wśród kolegów/koleżanek z klasy

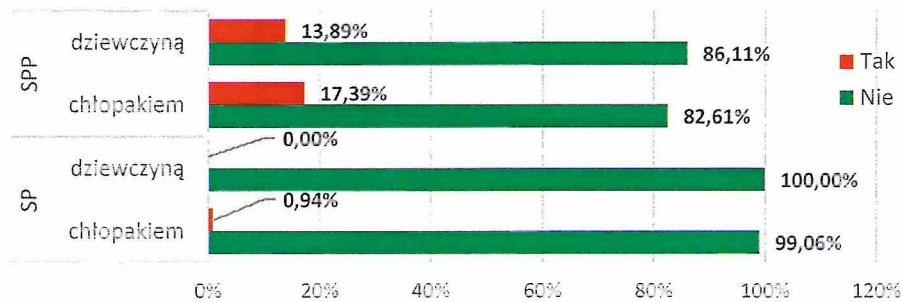
Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Zdecydowana większość wszystkich przebadanych uczniów (93,31%) stwierdziła, że nigdy nie próbowała substancji uznawanej za narkotyki. 6,69% przebadanej grupy uczniów wskazało, że spróbowało narkotyku. Zdecydowana większość z grupy, która kiedykolwiek korzystała z takich substancji byli to uczniowie szkół ponadpodstawowych, zaledwie 0,94% to chłopcy ze szkół podstawowych.

Odsłatek inicjacji narkotykowej wśród uczniów

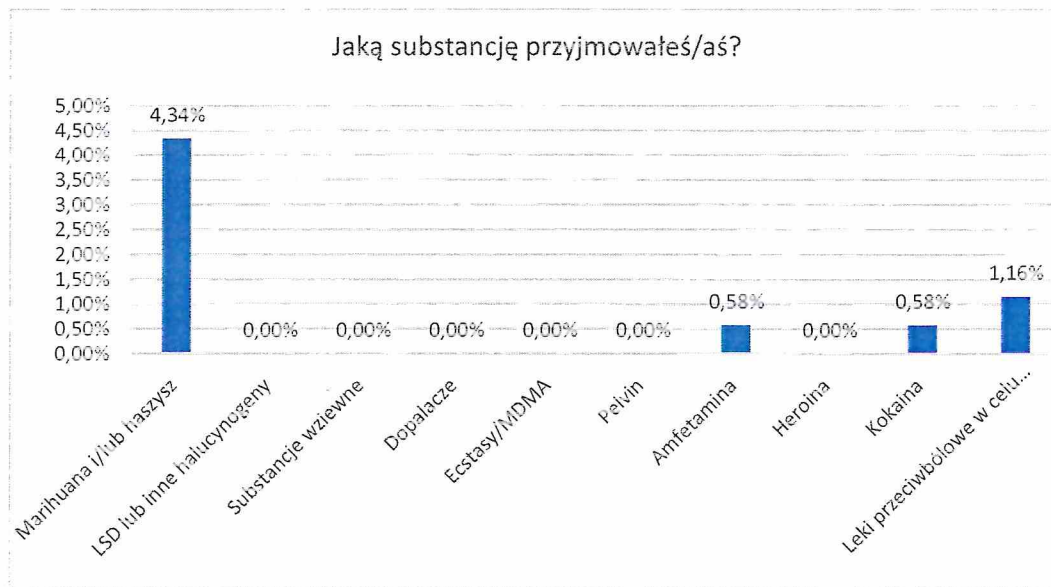
Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek substancji uznawanej za narkotyki (w tym również marihuany i dopalaczy)?

Odsetek inicjacji narkotykowej wśród uczniów z podziałem na typ szkoły i płeć

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

W grupie uczniów, którzy korzystali kiedykolwiek z narkotyków, najczęściej odpowiadano, że próbowano marihuany/haszyszu (4,34%), leków w celu odurzenia się (1,16%), kokainę oraz amfetaminę (po 0,58% dla każdej grupy).

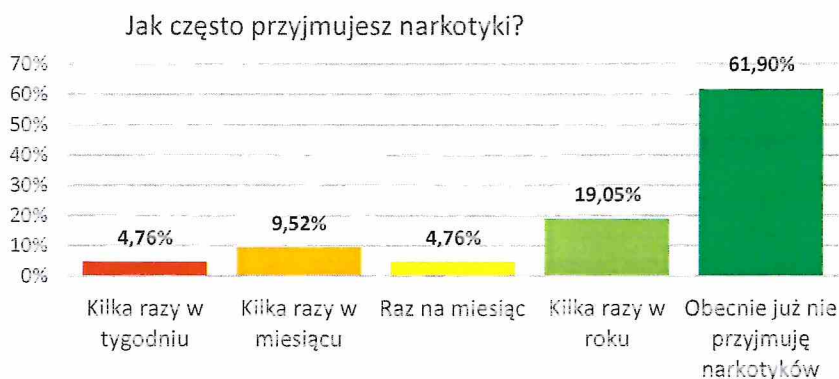

Odsetek uczniów używających danego typu narkotyku

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Osoby, które miały kontakt z narkotykami odpowiedziały na kolejne pytania uszczegóławiające. Należy pamiętać, że próba osób wynosiła w przypadku tych pytań 6,69% całej próby osób badanych. Wśród uczniów, którzy próbowali narkotyków 61,9% już ich nie używa.

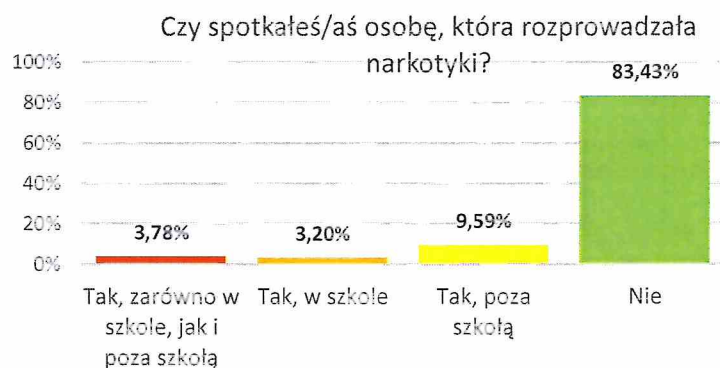
Kolejne 19,05% przyjmuje narkotyki kilka razy w roku.

Częstotliwość używania narkotyków przez uczniów

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Uczniom zadano także pytanie o to, czy spotkali kiedykolwiek osobę, która rozprowadzała narkotyki. Odpowiedzi wskazują na to, że jest minimalny dostęp do takich substancji na terenie Sejn. 83,43% respondentów wskazało, że nie spotkało nigdy takiej osoby. 9,59% wskazało, że spotkało taką osobę poza szkołą, 3,2% w szkole, natomiast 3,78% spotkało taką osobę zarówno w szkole, jak i poza nią.

Spotkanie osoby rozprowadzającej narkotyki

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Przekonania na temat narkotyków i rozpowszechnienie wśród dorosłych

Kolejna część badania, jakie zostało przeprowadzone wśród dorosłych mieszkańców Miasta Sejny dotyczyła problemu narkotykowego. Pomimo tego, iż nie ma jednoznacznej definicji słowa „narkotyk”, powszechnie przyjęło się, iż są to środki odurzające oraz substancje psychoaktywne inne

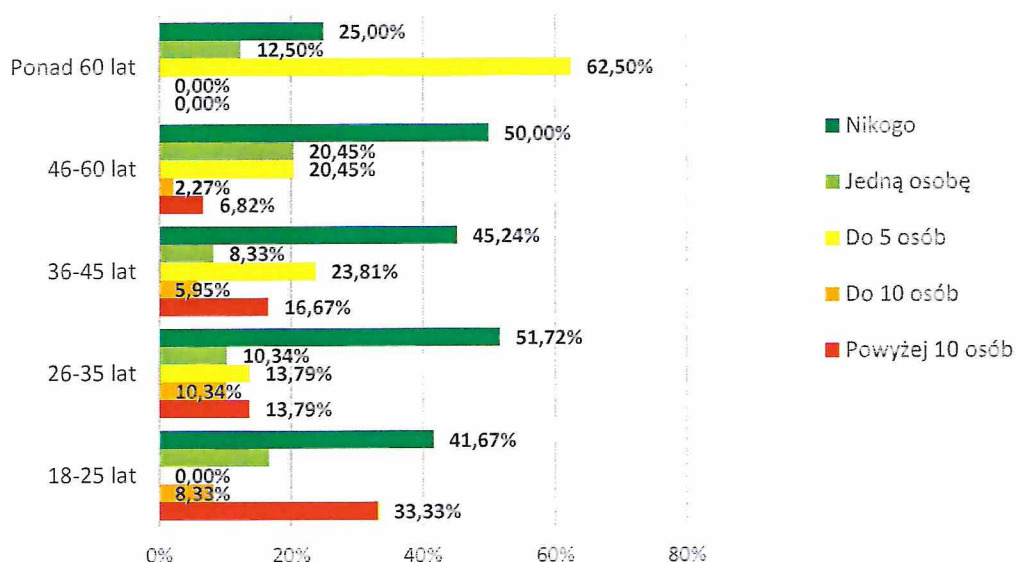
niż alkohol i tytoń, które wpływają na ośrodkowy układ nerwowy zmniejszając jego wrażliwość. Zażywanie narkotyków ma na celu wywołanie w organizmie odmiennych stanów świadomości, uzyskania określonego nastroju czy przeżycia euforycznych doznań.

Głównym przedmiotem naszego zainteresowania będą substancje nielegalne, których produkcja, sprzedaż czy posiadanie są zakazane przez prawo.

Pierwszym pytaniem w części ankiety dotyczącej narkotyków było pytanie o to, czy w najbliższym otoczeniu mieszkańców miasta są osoby, które zażywają narkotyki.

Duża grupa osób w wieku od 18 lat do 60 lat nie zna nikogo, kogo dotyczyłby problem zażywania narkotyków. Natomiast w wieku ponad 60 lat najwięcej osób (62,5%) zna do 5 osób. W grupie do 18 do 25 roku życia 33,33% zna powyżej 10 osób, a w grupie 46 do 60 lat 20,45% osób zna tylko jedną osobę.

Ile zna Pan/i osób w miejscu zamieszkania, które zażywają narkotyki (w tym marihuanę i dopalacze)?

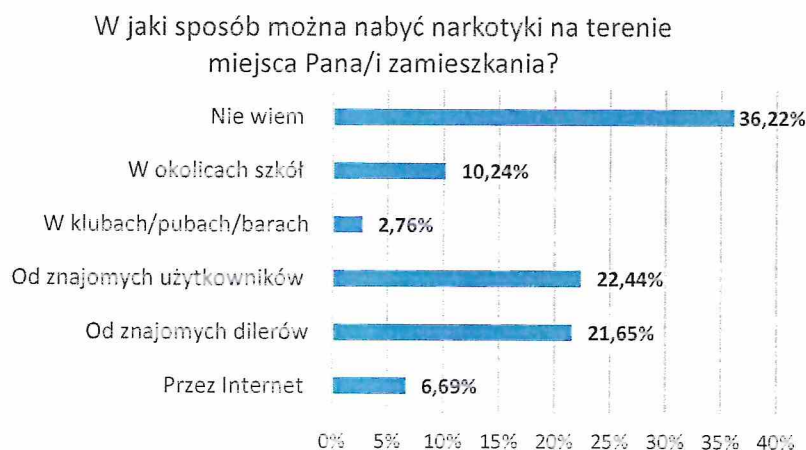

Znajomość osób w miejscu zamieszkania, które używają narkotyki według wieku

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Kolejne pytanie miało na celu sprawdzenie, czy badani mają wiedzę dotyczącą tego, gdzie mogą nabyć środki odurzające. 36,22% respondentów uważa, że nie wie nic na temat dostępności narkotyków na terenie ich Miasta. 22,44% wskazało, że można je nabyć od znajomych

użytkowników, 21,65 od znajomych dilerów, 10,24% w okolicach szkół, 6,69% przez Internet i 2,76 w klubach/pubach/barach.

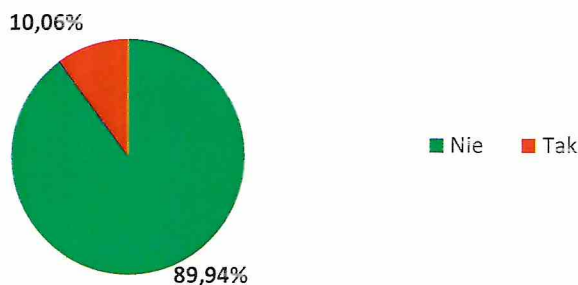
Wiedza dorosłych ankietowanych w zakresie miejsca, w którym można nabyć narkotyki

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Biorąc pod uwagę powyższe dane można uznać, że odpowiedzi na pytanie dotyczące możliwości nabywania narkotyków są nieco niższe niż w rzeczywistości. Może to wynikać z faktu, iż dla większości osób, pomimo tego, że jest to ankieta anonimowa, jednak pytanie to jest krępujące i dlatego odpowiedzi mogą nie we wszystkich przypadkach być zgodne z prawdą.

Na pytanie dotyczące tego, czy osoby biorące udział w badaniu kiedykolwiek zażywały środki odurzające powszechnie uznawane za narkotyki 10,06% udzieliło odpowiedzi twierdzącej. 89,94% dorosłych mieszkańców utrzymuje, iż nigdy nie zdarzyło im się zażywać narkotyków.

Czy kiedykolwiek przyjmował/a Pan/i środek uznawany za narkotyk?

Spożycie narkotyków wśród dorosłych

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

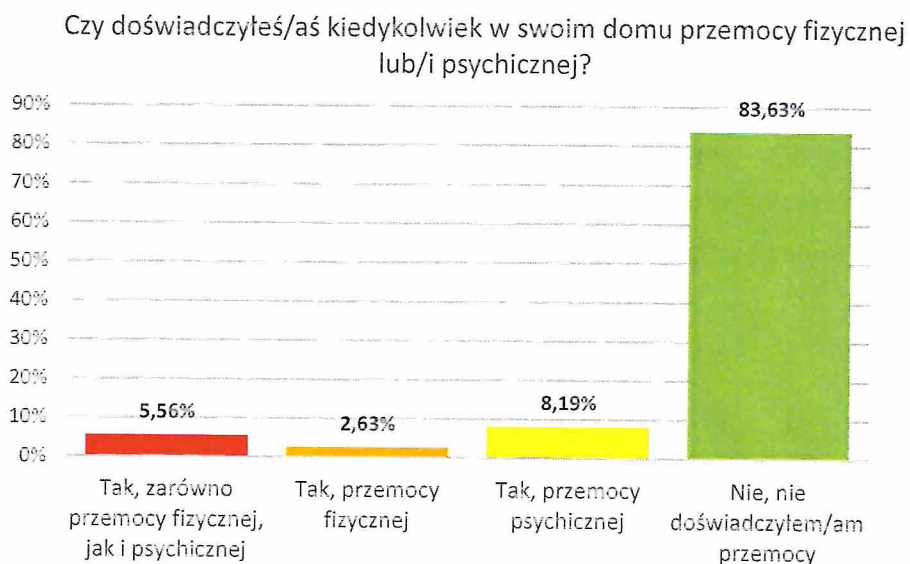
Według danych z dokumentów strategicznych z poprzednich lat, w tym

z Diagnozy Lokalnych Zagrożeń z 2019 r. wynika, iż: w grupie uczniów szkoły ponadgimnazjalnej (12%) jak i uczniów szkoły podstawowej (6%) były osoby, które miały kontakt z narkotykami. W aktualnym badaniu dostęp do narkotyków według uczniów lokalnych szkół jest również niewielki. 6,69% wszystkich uczniów przyznała, że korzystała kiedykolwiek z narkotyków.

Dodatkowo młodzi ludzie w 2019 przyznali, że znali w swoim otoczeniu osoby, które „biorą” narkotyki – takiej odpowiedzi udzieliło 36% uczniów szkoły podstawowej i 47% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej. Natomiast w aktualnym badaniu większość przebadanych uczniów (52,03%) ma przekonanie, że żaden z ich kolegów/koleżanek z klasy nie miał kontaktu z narkotykami lub były to pojedyncze osoby (16,28%). $\frac{1}{4}$ badanych nie potrafiła odpowiedzieć na to pytanie, 1,74% - około połowy, 3,2% uczniów wskazało na mniejszą ilość, a na większość wskazało 2,03% uczniów. Większy odsetek chłopców niż dziewcząt, zarówno w grupie SP, jak i SPP uważa, że nikt z ich kolegów/koleżanek nie miał kontaktu z narkotykami.

Przemoc

Jeśli chodzi o sytuacje doświadczania przemocy w swoim najbliższym otoczeniu, to wśród uczniów - 8,19% osób doświadczyło kiedykolwiek przemocy psychicznej w domu, 5,56% doświadczyło zarówno przemocy fizycznej jak i psychicznej, 2,63% - fizycznej a 83,63% uczniów nie doświadczyło przemocy w środowisku domowym.

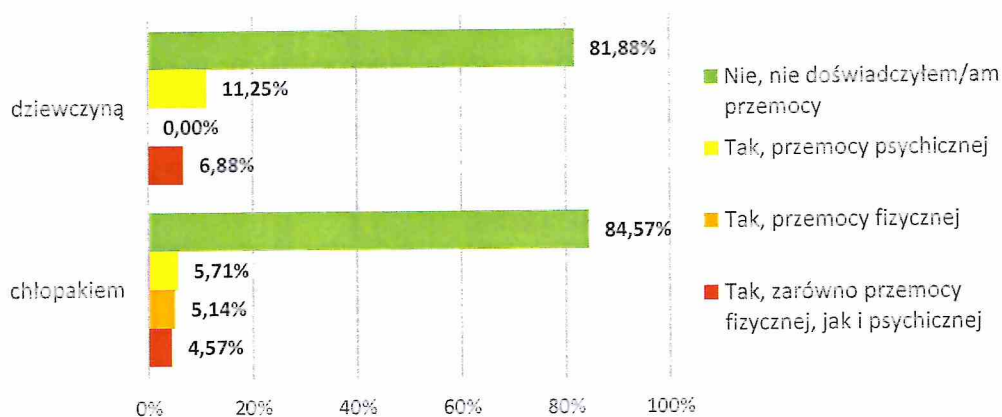

Doświadczenie przemocy psychicznej/fizycznej w domu

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejmy, 2023 r.

Doświadczenie przemocy psychicznej wskazało nieznacznie częściej dziewcząt od chłopców (11,25% vs 5,71%) i więcej chłopców doświadczyło przemocy fizycznej (5,14% vs 0%). Pozostałe statystyki względem płci nie różnią się znacząco.

Czy doświadczyłeś/aś kiedykolwiek w swoim domu przemocy fizycznej lub/i psychicznej?

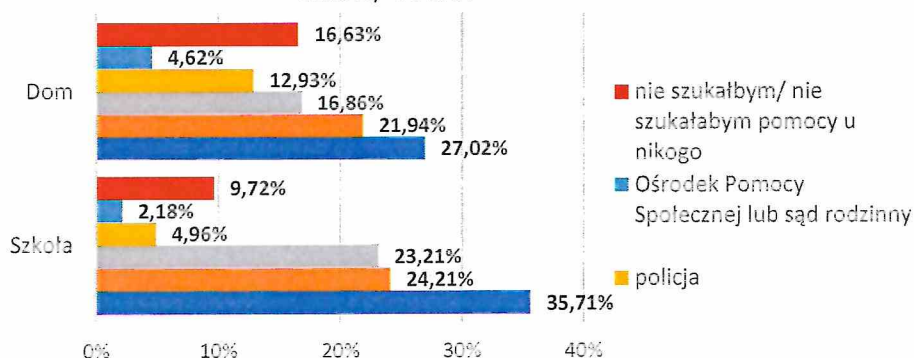

Doświadczenie przemocy psychicznej i fizycznej kiedykolwiek w domu w zależności od płci

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Wśród wszystkich możliwych sposobów reagowania na przemoc (zarówno w szkole, jak i w domu) najczęściej występująca odpowiedź to zwrócenie się do Ośrodka Pomocy Społecznej, a w następnej kolejności do kolegi lub koleżanki i do nauczyciela/pedagoga szkolnego. W przypadku przemocy domowej duża grupa uczniów szukałaby pomocy na Policji. Wyniki wskazują na dość duże zaufanie uczniów do organów pomocowych na terenie Miasta Sejny. Niestety duża grupa uczniów nie szukałaby pomocy u nikogo (16,63% i 9,72%).

Do kogo byś się zwrócił/a, gdybyś doświadczył/a przemocy w szkole/ domu?

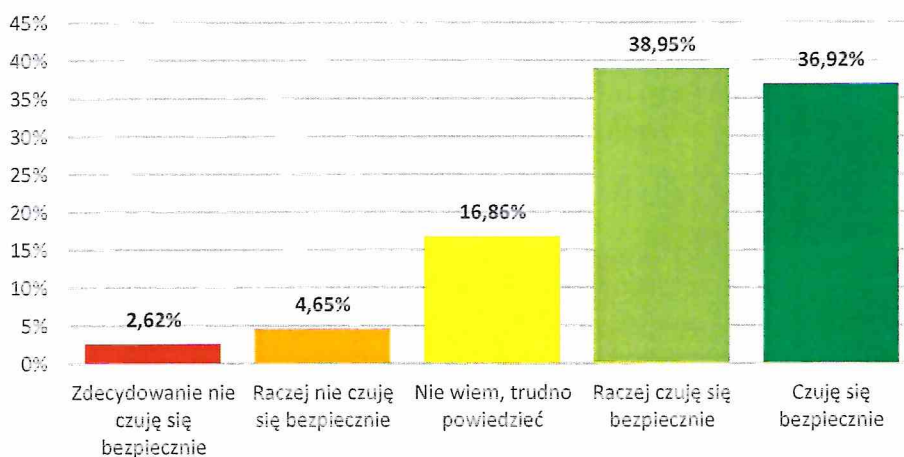

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Przemoc szkolna i cyberprzemoc – uczniowie szkół

Uczniów zapytano o to w jakim stopniu czują się bezpiecznie w swojej szkole. Najczęściej zaznaczana odpowiedź (38,95%) to, że raczej czują się bezpiecznie na terenie swojej szkoły, a następnie pewne stwierdzenie, że czują się bezpiecznie (36,92%). 16,86% uczniów nie umiało wskazać odpowiedzi na to pytanie. 2,62% uczniów zdecydowanie nie czuje się bezpiecznie na terenie swojej szkoły, a 4,65% - raczej nie czuje się bezpiecznie.

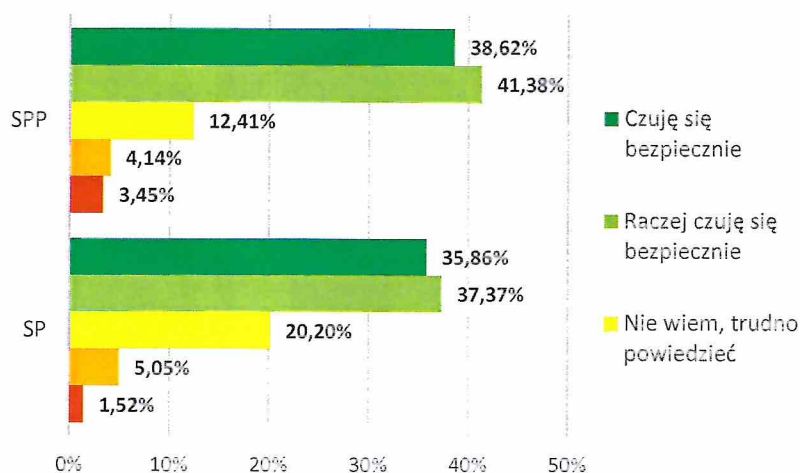
Do jakiego stopnia czujesz się bezpiecznie w Twojej szkole?

Poczucie bezpieczeństwa w szkole

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Do jakiego stopnia czujesz się bezpiecznie w Twojej szkole?

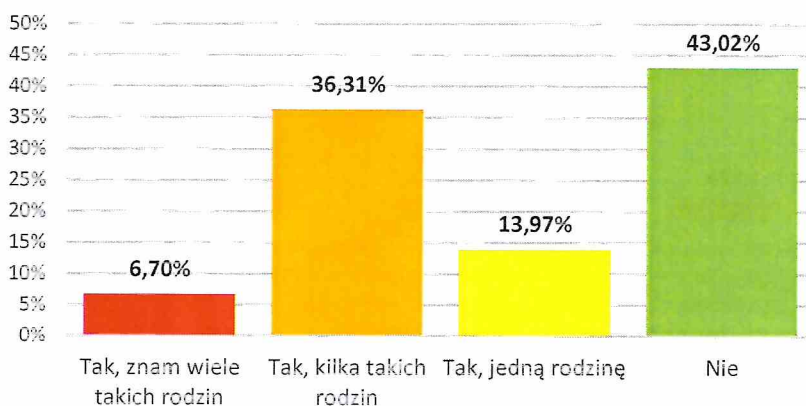
Poczucie bezpieczeństwa w szkole według typu szkoły

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Przemoc domowa – dorośli

Okazuje się, że 36,31% ankietowanych zna kilka rodzin, w których dochodzi do różnych form przemocy (fizycznej, psychicznej, seksualnej lub ekonomicznej), 13,97% zna jedną taką rodzinę, a 6,7% zna wiele takich rodzin, 43,02% nie zna w swoim otoczeniu rodzin, które mogłyby doznać przemocy w wyżej wymienionej formie.

Czy zna Pan/i rodziny, w których występuje przemoc fizyczna, psychiczna, ekonomiczna lub seksualna?

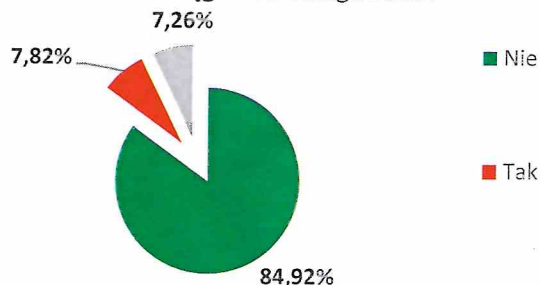

Znajomość rodzin z doświadczeniami różnych form przemocy

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Kolejno zapytano dorosłych ankietowanych o to czy w ich rodzinie dochodzi do aktów przemocy na tle fizycznym, psychicznym, seksualnym lub ekonomicznym. Większość osób (84,92%) zadeklarowało brak występowania przemocy fizycznej w domu w ciągu ostatniego roku, natomiast 7,82% wskazało, że występuje. 7,26% osób nie potrafiło odpowiedzieć na to pytanie.

Czy doświadczył Pan/i przemocy fizycznej w domu w ciągu ostatniego roku?

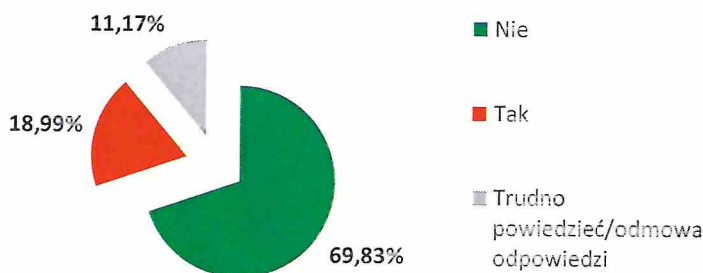

Doświadczenie przemocy fizycznej w domu w ciągu ostatniego roku

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

69,83% badanych ankietowanych wskazało, że nie doświadczyło przemocy psychicznej w domu w ciągu ostatniego roku. 18,99% (co 5 osoba) wskazała, że doświadczyła przemocy psychicznej w domu w ciągu ostatniego roku. Kolejne 11,17% nie potrafiło odpowiedzieć na to pytanie.

Czy doświadczył Pan/i przemocy psychicznej w domu w ciągu ostatniego roku?

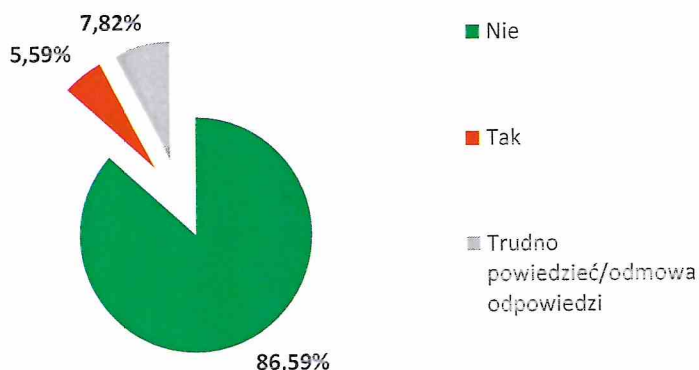
Doświadczenie przemocy psychicznej w domu w ciągu ostatniego roku

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Coraz częściej dostrzega się jednak przemoc na tle ekonomicznym. w Polsce istnieje duża grupa kobiet, które nie posiadają własnych dochodów i najczęściej są uzależnione od swoich partnerów, którzy stosują wobec nich różne formy przemocy ekonomicznej. Zapytano o ten aspekt również respondentów. 86,59% zadeklarowało brak przemocy ekonomicznej w domu, natomiast

5,59% już tak. 7,82% nie umiało odpowiedzieć na to pytanie.

Czy doświadczył Pan/i przemocy ekonomicznej w domu w ciągu ostatniego roku?

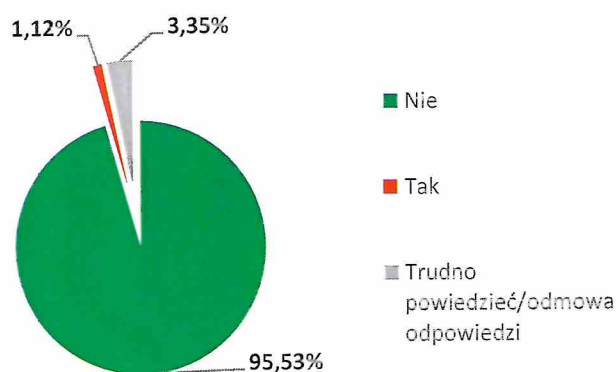

Doświadczenie przemocy ekonomicznej w domu w ciągu ostatniego roku

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

1,12% ankietowanych wskazało, że w ostatnim roku doświadczyło przemocy seksualnej, zdecydowana większość ankietowanych doświadczyło przemocy seksualnej w domu w ciągu ostatniego roku. 3,35% respondentów nie potrafiło odpowiedzieć na to pytanie.

Czy doświadczył Pan/i przemocy seksualnej w domu w ciągu ostatniego roku?

Doświadczenie przemocy seksualnej w domu w ciągu ostatniego roku

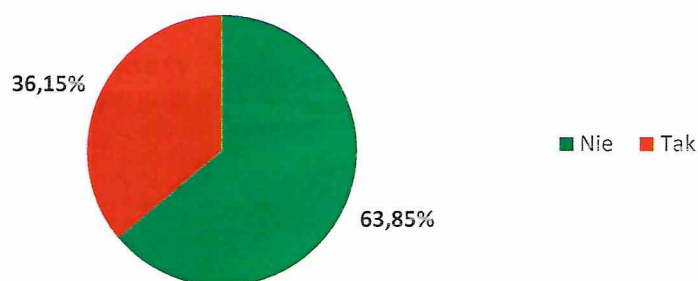
Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Nikotyna

Większość (63,85%) dzieci i młodzieży, które wzięły udział w badaniu stwierdziła, że nigdy

nie paliła papierosów, także elektronicznych. Natomiast 36,15% uczniów wskazała, że ma za sobą inicjację z wyrobem tytoniowym oraz jego pochodną.

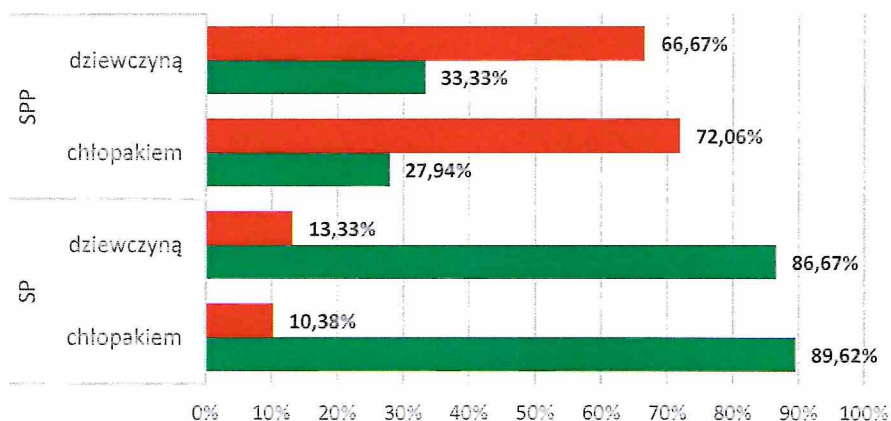
Czy kiedykolwiek paliłeś/aś papierosy (w tym także e-papierosy/podgrzewacze tytoniu)?

Użycie wyrobów nikotynowych przez uczniów szkół

Zdecydowana większość uczniów, którzy kiedykolwiek palili wyroby nikotynowe są w grupie SPP (nie ma większych różnic międzypłciowych), a zdecydowana większość uczniów, która nigdy nie sięgnęła po papierosy/podgrzewacze tytoniu to uczniowie SP.

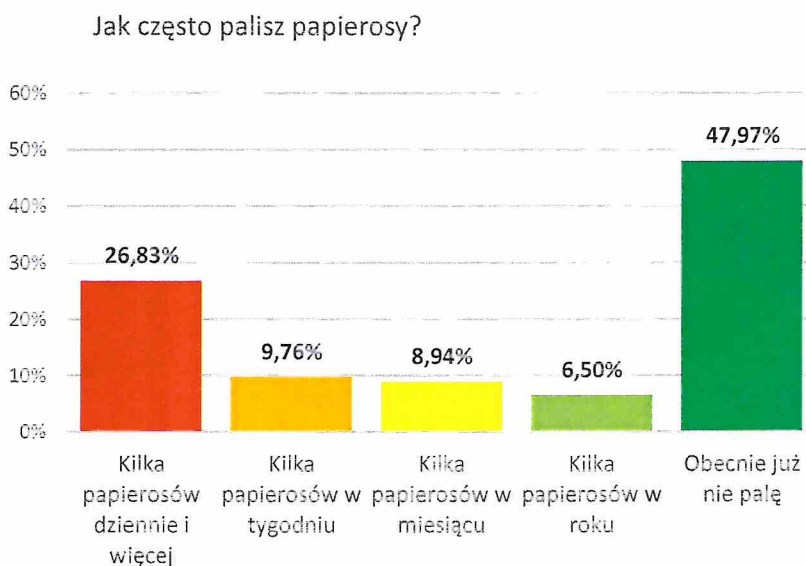
Czy kiedykolwiek paliłeś/aś papierosy (w tym także e-papierosy/podgrzewacze tytoniu)?

Użycie wyrobów nikotynowych przez uczniów z podziałem na płeć i typ szkoły

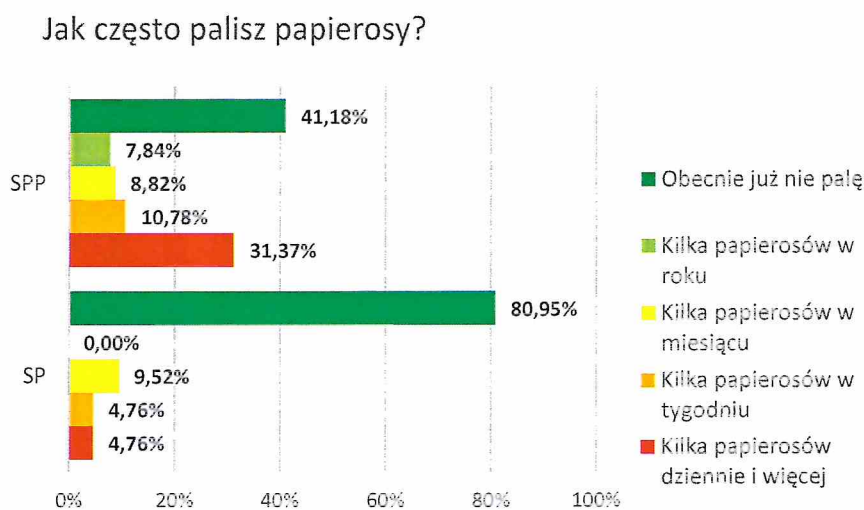
Osoby, które odpowiedziały twierdząco na użycie wyrobu tytoniowego (36,15%) zostały

zapytane o częstotliwość palenia papierosów i im podobnych. 47,97% osób wskazało, że z różnych przyczyn nie pali lub ich inicjacja miała charakter jednorazowej próby. 26,83% czyli co czwarty badany uczeń w grupie używającej nikotyny pali kilka papierosów dziennie i więcej.

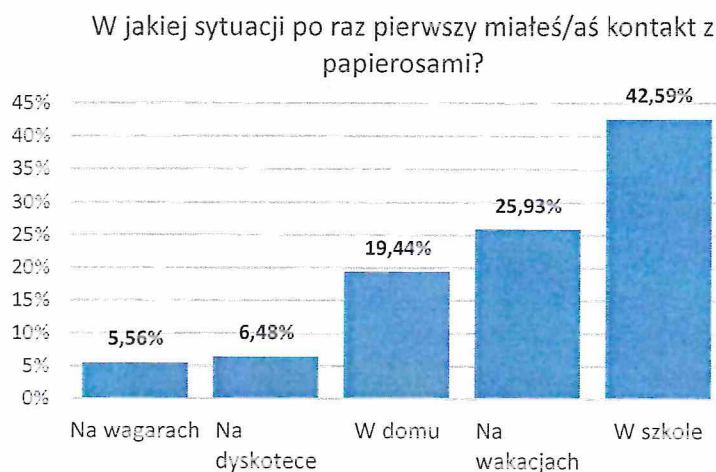
Częstotliwość palenia papierosów przez uczniów

Wykonano również podział na częstotliwość używania tytoniu z podziałem na typ szkoły. Zdecydowana grupa uczniów SP już nie pali papierosów. W grupie SPP 41,18% już nie pali, a następnie 31,37% pali kilka papierosów dziennie i więcej.

Częstotliwość palenia papierosów przez uczniów z podziałem na typ szkoły

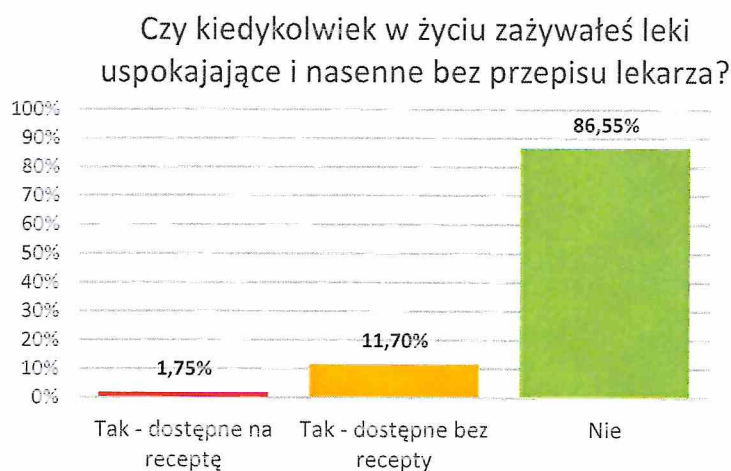
Odpowiedzi uczniów wskazują, że najczęściej pierwszy kontakt z papierosami miał miejsce w szkole (42,59%), następnie na wakacjach (25,93%) oraz w domu (19,44%), rzadziej na dyskotecce (6,48%) czy na wagarach (5,56%).

Częstotliwość sytuacji pierwszej inicjacji nikotynowej uczniów

Leki

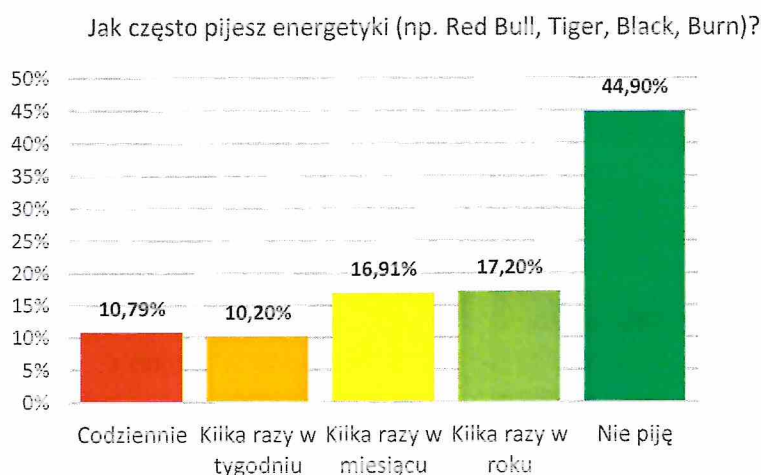
Wśród wszystkich badanych uczniów 11,7% zadeklarowało, że zażywało leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza (dostępne bez recepty) i 1,75% (dostępne na receptę). Zarówno w grupie SP, jak i SPP częściej dziewczęta zażywały leki uspokajające lub nasenne bez przepisu lekarza.

Spożywanie leków w celu odurzenia się przez uczniów

Napoje energetyzujące

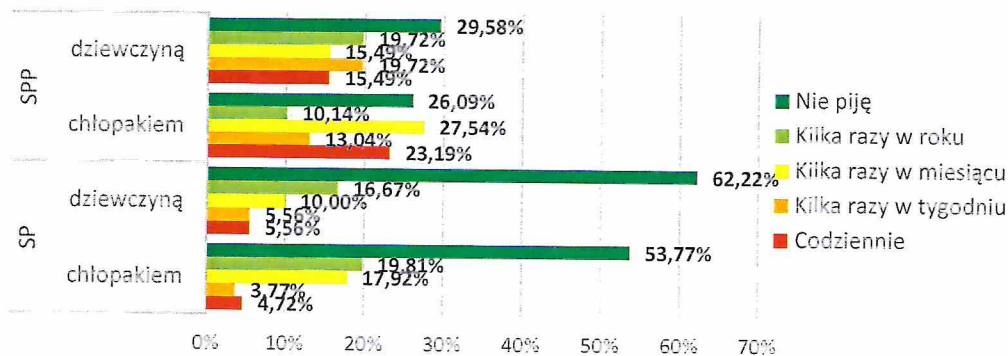
44,9% uczniów zadeklarowała, że nie spożywa napojów energetyzujących, 10,79% uczniów wskazało, że piją napoje tego typu codziennie. 10,2% uczniów przyznało, że pije napoje energetyczne kilka razy w tygodniu, 16,91% spożywa je kilka razy w miesiącu, a 17,2% - kilka razy w roku.

Częstotliwość spożywania NE wśród uczniów

Różnice międzypłciowe w spożywaniu napojów energetyzujących były widoczne tylko przy dość częstym używaniu ich. Więcej chłopców (17,92%) od dziewcząt (10%) w SP spożywa napoje energetyczne kilka razy w miesiącu. W grupie SPP więcej chłopców (23,19%) od dziewcząt (15,49%) spożywa napoje energetyczne codziennie oraz kilka razy w miesiącu (chłopcy: 27,54%, dziewczęta: 15,49%). Natomiast w przypadku picia NE w grupie SPP częściej to dziewczęta (19,72%) od chłopców (13,04%) piją je kilka razy w tygodniu i kilka razy w roku (chłopcy: 10,14%, dziewczęta: 19,72%).

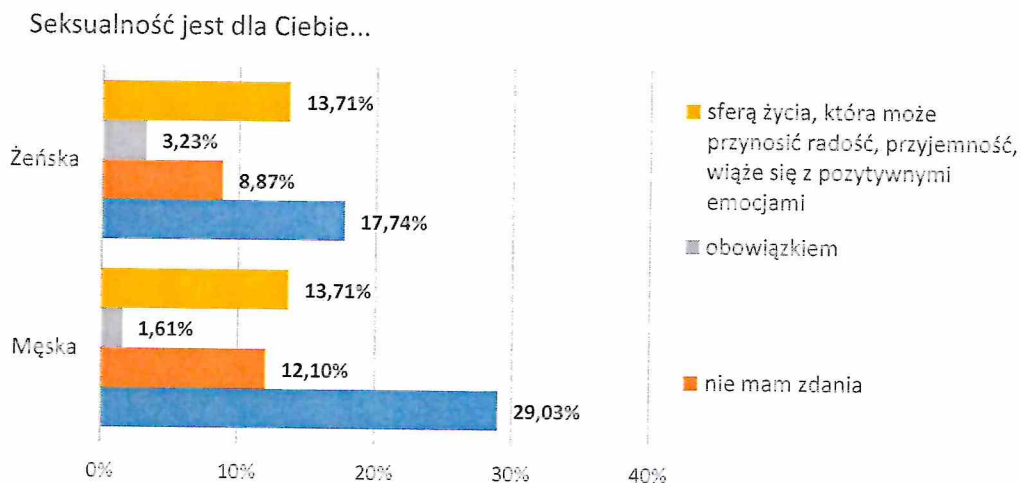
Jak często pijesz energetyki (np. Red Bull, Tiger, Black, Burn)?

Częstość spożywania NE wśród uczniów w zależności od płci

Seksualność

W kolejnej części ankiety zapytano uczniów SPP o wiedzę z zakresu seksualności. Najpierw poproszono o ustosunkowanie się czym dla uczniów jest seksualność. Największa grupa uczniów wskazała na naturalny obszar, który towarzyszy człowiekowi w ciągu życia (chł.: 29,03%, dziew.: 17,74%), następnie taka sama ilość zarówno chłopców jak i dziewczynek (12,71%) wskazała na sferę życia, która może przynosić radość, przyjemność i wiąże się z pozytywnymi emocjami. 12,1% chłopców i 8,87% nie potrafiła ustosunkować się do tego pytania i najmniejsza ilość osób wskazała na obowiązek (chł.: 1,61%, dziew.: 3,23%).

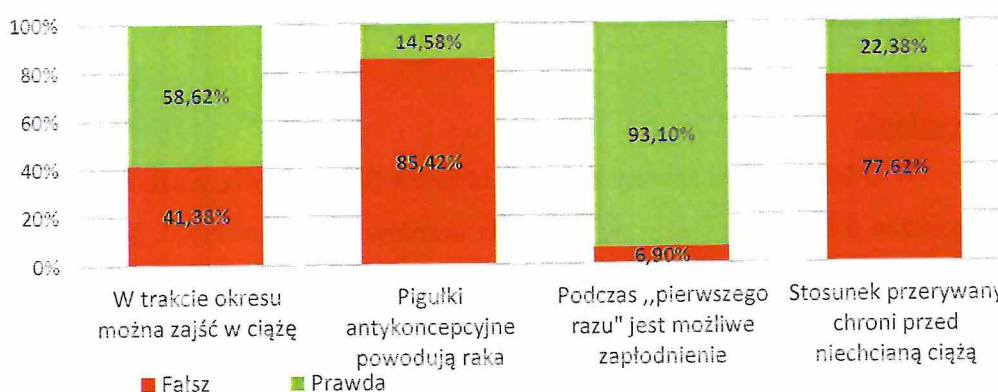

Seksualność dla uczniów SPP

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

W następnej kolejności sprawdzono wiedzę uczniów SPP i poproszono, aby wskazali czy podane twierdzenia są prawdziwe czy fałszywe. W przypadku twierdzenia, że w trakcie okresu można zajść w ciążę 58,62% prawidłowo zaznaczyło prawdę, a 41,38% - fałsz. 85,42% uczniów jest świadoma, że korzystanie z pigułek antykoncepcyjnych jest bezpieczne pod względem wpływu na zachorowanie na nowotwór, tylko 14,58% myśli, że można zachorować na raka z tego powodu. Zdecydowana większość uczniów (93,1%) jest świadoma, że podczas inicjacji seksualnej można zajść w ciążę. Natomiast 22,38% uczniów błędnie uważa, że stosunek przerywany jest skuteczną metodą antykoncepcyjną.

Zaznacz, czy dane zdanie jest prawdziwe, czy fałszywe

Wiedza dot. seksualności człowieka wśród uczniów SPP

Źródło: Diagnostyka lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Zapytano również uczniów SPP skąd czerpią wiedzę dotyczącą seksualności. Największa ilość osób wskazała na Internet (44,49%), następnie na kolegów i koleżanki (20,7%), szkołę (14,54%), rodzinę (13,22%) i najmniej osób wskazało na telewizję (7,05%).

Porównanie wyników badań z poprzedniej diagnozy w obszarze seksualności

W 2019 r. połowa badanych (52%) była świadoma, że w trakcie menstruacji można zajść w ciążę. W 2023 r. nieznacznie więcej osób (58,62%) posiada tą wiedzę. Podobnie aktualnie więcej uczniów jest świadomych, że korzystanie z pigułek antykoncepcyjnych jest bezpieczne pod względem wpływu na zachorowanie na nowotwór, tylko 14,58% myśli, że można zachorować na raka z tego powodu. Natomiast w 2019 r. to błędne przekonanie wyznawało 23%, czyli prawie 1/4 uczniów. Zdecydowana większość uczniów, zarówno w 2019 r. (88%), jak i w 2023 r. (93,1%) jest świadoma, że podczas inicjacji seksualnej można zajść w ciążę – jednak aktualnie obserwuje się

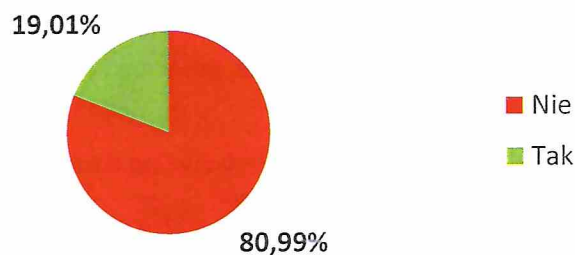
niewielki wzrost wiedzy w tym temacie. Podobna liczba uczniów w 2019 r (19%), jak i w 2023 r. (22,38%) uczniów błędnie uważa, że stosunek przerywany jest skuteczną metodą antykoncepcyjną. W 2019 największy odsetek badanych uczniów szkoły ponadgimnazjalnej, bo aż 65% wskazało Internet, jako źródło wiedzy na temat sfery seksualnej. Aktualnie największa grupa uczniów (44,49%) również wykazała, że szuka informacji w przestrzeni wirtualnej. Natomiast w 2019 r. aż 58% osób taką wiedzę uzyskiwało w szkole, a 40% od rówieśników. Aktualnie więcej uczniów wskazało na kolegów i koleżanki (20,7%) jako źródło wiedzy, niż szkołę (14,54%).

Można zatem wyciągnąć wniosek, iż młodzież na przestrzeni ostatnich lat nadal wykazuje dosyć wysoką świadomość na temat psychoseksualnego rozwoju człowieka, jedynie w sferze wiedzy o antykoncepcji pewna grupa uczniów (prawie ¼ badanej grupy) wykazuje pewne braki w wiedzy. Jednakże dosyć niepokojący jest fakt, że nadal największa grupa uczniów czerpie wiedzę o seksualności człowieka z niepewnych źródeł, głównie z Internetu i wyraźnie spadł odsetek uczniów, którzy pozyskują informację na temat własnego rozwoju od specjalistów w szkole.

Uzależnienia behawioralne

Osobom badanym zadano pytanie z zakresu wiedzy dotyczącej uzależnień behawioralnych.

Czy wiesz co to są uzależnienia behawioralne?

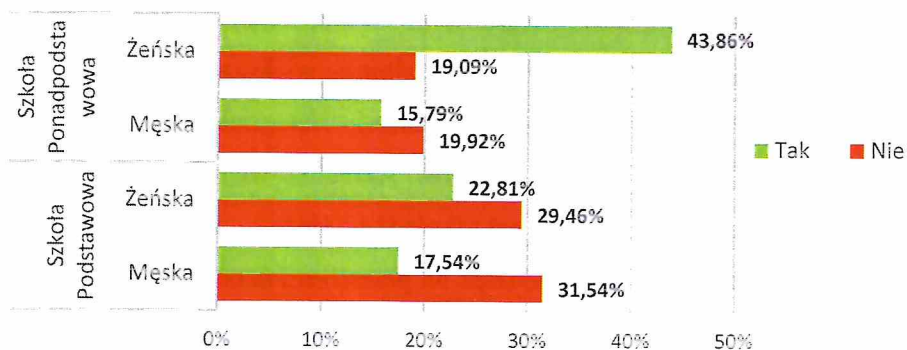

Znajomość pojęcia uzależnień behawioralnych

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Zdecydowana większość uczniów lokalnych szkół (80,99%) nie zna pojęcia uzależnień behawioralnych i są to w większym stopniu uczniowie SP. Największa grupa, która jest zaznajomiona z tym pojęciem to kobiety ze szkół ponadpodstawowych.

Czy wiesz co to są uzależnienia behawioralne?

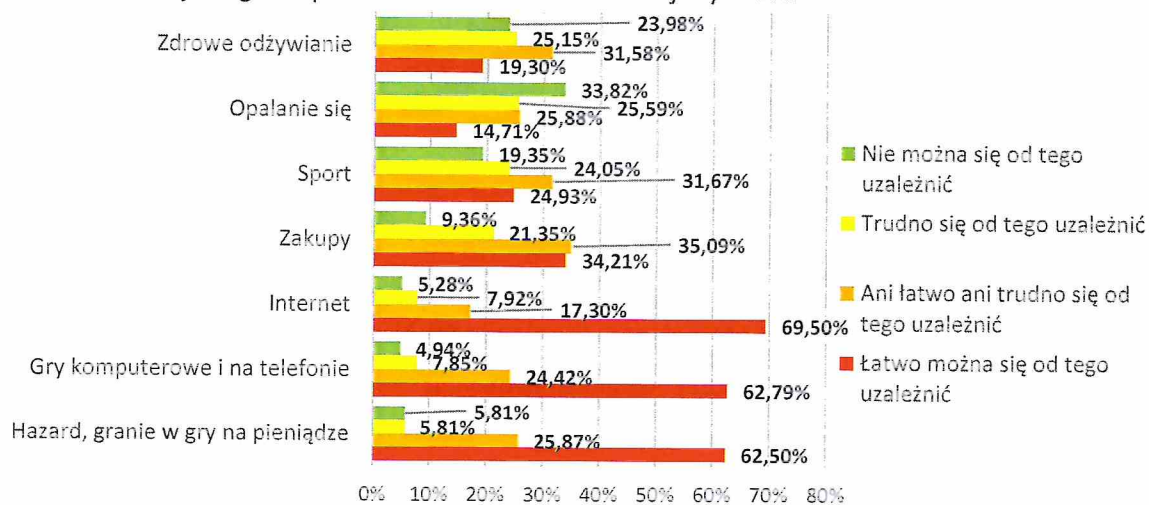

Znajomość pojęcia uzależnień behawioralnych z podziałem na płeć i typ szkoły

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Kolejno zadano uczniom pytanie czy potrafią wymienić znane im zaburzenia behawioralne. Wśród odpowiedzi wybrano główne wskazane uzależnienia i policzono liczbę osób wskazujących na dane uzależnienie. Odpowiedzi uczniów są interesujące. Największa liczba uczniów wskazała, że łatwo uzależnić się od Internetu, gier komputerowych i na telefonie oraz gier na pieniądze (hazardu). Duża grupa uczniów wskazała też na zakupy i sport, natomiast największa grupa uczniów wskazała, że nie można uzależnić się od opalania się, zdrowego odżywiania czy sportu.

Do jakiego stopnia można uzależnić od danej czynności

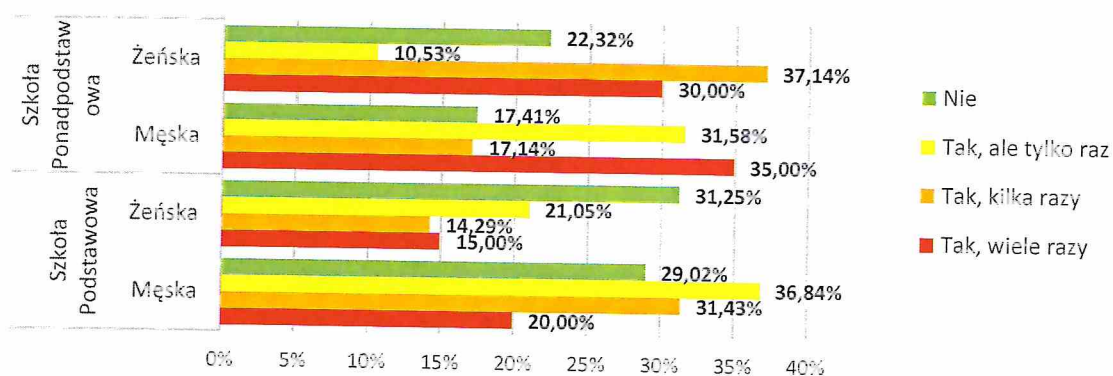

Wskazanie uzależnień behawioralnych przez uczniów

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Uzależnienie od hazardu należy do uzależnień behawioralnych i jest definiowane, jako powtarzające się działanie, które nie może być kontrolowane i jest ze szkodą dla osoby uzależnionej, jej wartości, zobowiązań społecznych, zawodowych, ekonomicznych i rodzinnych, oraz związanych z naruszaniem norm społecznych i prawa. Dodatkowo młodzież czy dzieci mogą być wielokrotnie zachęcane (w ostatnim czasie również przez media) do korzystania z gier na telefon lub innej formy hazardu obiecując szybkie wzbogacenie się. Zadano dzieci i młodzieży czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grali w gry, w których można wygrać pieniądze (np. Totolotek, płatne smsy, automaty typu jednoręki bandyta). W grupie SP 29,02% ankietowanych chłopców nie korzystało z takiej rozrywki i 31,25% dziewcząt. 20% z ankietowanych chłopców i 15% dziewcząt wskazało, że wielokrotnie korzystało z takiej możliwości, 31,43% chłopców i 14,29% dziewcząt wskazało na kilkukrotne korzystanie, a kolejne 36,84% chłopców i 21,05% dziewcząt - wskazało tylko na jednokrotną próbę. W grupie SPP 17,41% ankietowanych chłopców nie korzystało z takiej rozrywki i 22,32% dziewcząt. 35% z ankietowanych chłopców i 30% dziewcząt wskazało, że wielokrotnie korzystało z takiej możliwości, 17,14% chłopców i 37,14% dziewcząt wskazało na kilkukrotne korzystanie, a kolejne 31,58% chłopców i 10,53% dziewcząt - wskazało tylko na jednokrotną próbę.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można wygrać pieniądze (np. Totolotek, płatne smsy, automaty typu jednoręki bandyta)?

Częstość grania w gry przez uczniów, w których można wygrać pieniądze z podziałem na płeć i typ szkoły

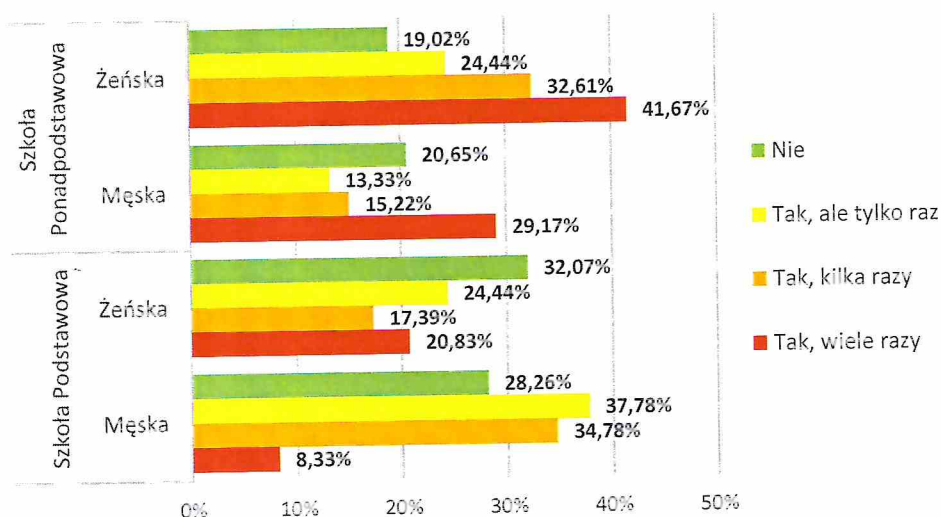
Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Sporządzając analizę pomiędzy płcią a częstością używania gier o charakterze hazardowym na pierwszy plan wysuwa się nieznacznie większa częstotliwość korzystania z takiej rozrywki przez chłopców w porównaniu do dziewcząt przy wielokrotnym graniu.

Uzależnienie od Internetu wśród uczniów szkół

W grupie SPP to głównie dziewczęta (41,67%) odczuły wielokrotnie i kilkakrotnie (32,61%) dyskomfort i niepokój w związku z brakiem dostępu do Internetu. Natomiast chłopcy 29,17% – wielokrotnie i 15,22% - kilkakrotnie. 19,02% dziewcząt i 20,65% chłopców nie odczuła takich uczuć w przypadku braku dostępu do sieci.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzało Ci się czuć niepokój i stres w wyniku braku możliwości skorzystania z Internetu?

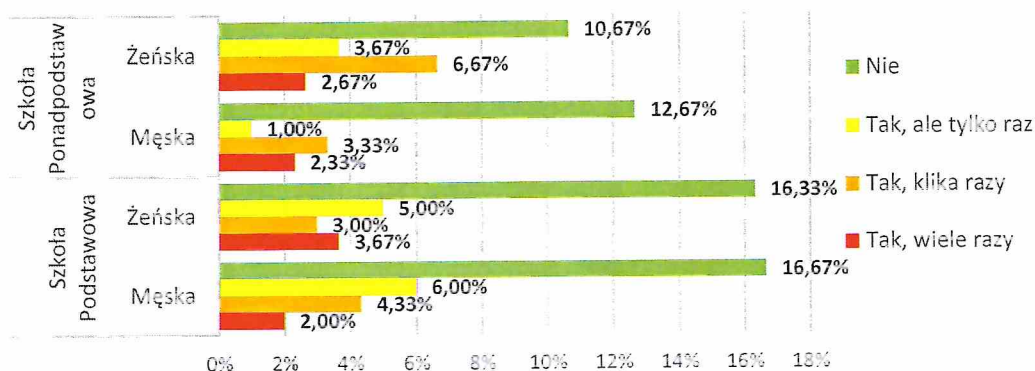

Częstotliwość odczuwania niepokoju względem braku możliwości skorzystania z Internetu przez uczniów

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Uczniom zadano również pytanie, czy w poprzednim roku zdarzyło im się czuć niepokój lub stres w związku z brakiem dostępu do telefonu komórkowego. W obu grupach SP i SPP największa grupa uczniów wskazała, że nie odczuwała stresu z tego powodu.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzało Ci się czuć niepokój i stres w wyniku braku możliwości skorzystania z telefonu komórkowego?

Częstość odczuwania niepokojów względem braku możliwości skorzystania z telefonu komórkowego przez uczniów

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Uczniom zadano również pytanie, czy jeśli miały zły nastrój to zdarzało się im go rekompensować graniem w gry na urządzeniu elektronicznym, co jest jednym z elementów dysocjacyjnych dzieci i młodzieży – dążenie do chwilowego zagłuszenia emocji (w szczególności tych negatywnych) skupieniem uwagi na czymś przyjemnym. Dziecko czy młodzież zdobywa wtedy nawyk zamykania się w swoim świecie, który jest bezpieczny – bez negatywnych emocji, ponieważ te mogą być zagłuszone przez taką formę rozrywki. W obu grupach SP i SPP największa grupa uczniów wskazała, że nie ma w tym temacie problemu. Jednakże w SP to chłopcy (7,85%) wskazali, kilkukrotne sięganie po gry w celu regulacji emocji, a w grupie SPP to dziewczęta (7,17%) wielokrotnie grają w gry w wyniku złego nastroju.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się rozpoczynać grę na urządzeniu elektronicznym w wyniku złego nastroju?

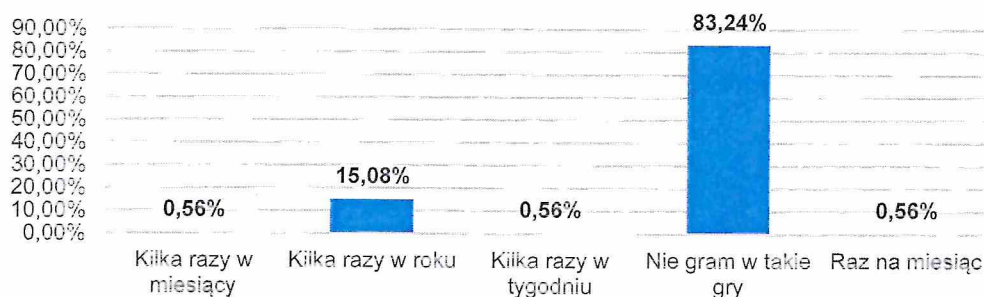
Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Uzależnienia behawioralne wśród dorosłych

O uzależnienia behawioralne spytano również dorosłych mieszkańców Miasta Sejny. Ponad połowa osób ankietowanych zna to pojęcie (66%), pozostałe osoby - 34% nie zna i nie wie czym są uzależnienia behawioralne.

Większość ankietowanych mieszkańców Miasta 83,24% nie przyznaje się do udziału w grach hazardowych oraz w grach na pieniądze. 15,08% badanych wskazało natomiast, że zdarza się to kilka razy w miesiącu a inne odpowiedzi wskazało po 0,56% osób.

Jak często gra Pan/i w gry hazardowe, gry na pieniądze?

Częstotliwość grania w gry hazardowe lub gry na pieniądze

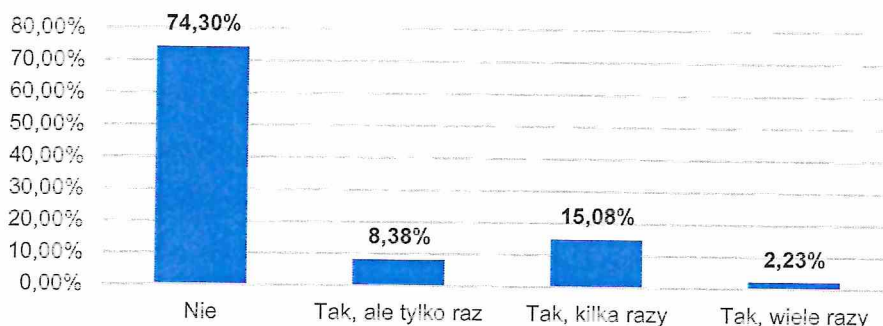
Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

Zapytano także o osoby uzależnione od hazardu w otoczeniu respondentów. 58% nie zna nikogo, kto borykałby się z tym problemem. 15% zna jedną osobę. 25% badanych stwierdziło, że zna kilka takich osób. 3% respondentów wskazało, że zna wiele takich osób.

Uzależnienie od Internetu wśród dorosłych

Tak samo jak uczniów zapytano dorosłych ankietowanych o odczuwanie niepokoju w wyniku braku dostępu do Internetu. Większość mieszkańców, bo 74,3% wskazało, że nie odczuło niepokoju i stresu w wyniku braku możliwości skorzystania z Internetu, prawie co 7-ta osoba wskazała, że zdarzyło się to kilka razy. 2,23% wskazało, że mieli takie odczucia wiele razy, a 8,38% - tylko raz.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzało się Panu/i czuć niepokój i stres w wyniku braku możliwości skorzystania z Internetu?

Odczucie stresu lub niepokoju w wyniku braku dostępu do Internetu

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń w mieście Sejny, 2023 r.

III. REKOMENDACJE

W badaniu diagnozującym przeprowadzonym wśród dorosłych mieszkańców Miasta Sejny i wśród lokalnych uczniów ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych, wyróżnić można główne problemy, które pojawiają się w odpowiedziach osób objętych badaniem. Na podstawie uzyskanych danych oraz ich analizy można wyróżnić najważniejsze kwestie, które wymagają uwagi ze strony władz samorządowych:

- problem alkoholowy jest w głównej mierze problemem wśród młodzieży i dzieci, w przekonaniu odnośnie szkodliwości alkoholu zawartego w piwie i w wódce. Nadal 34,02% uważa za prawdziwe stwierdzenie, że alkohol w piwie jest inny i mniej groźny niż w wódce,
- istotna jest też problematyka wczesnej inicjacji alkoholowej i nikotynowej wśród uczniów szkół ponadpodstawowych. Duża grupa uczniów piła już alkohol (40,99%) i paliła papierosy lub e-papierosy (36,15%). Prawie ¼ uczniów ze szkół ponadpodstawowych uważa, że większość ich rówieśników z klasy pije alkohol, a prawie połowa uważa, że większość pali wyroby nikotynowe. Jest to na pewno problem, na który należy zwrócić uwagę,
- alkohol jest obecny w środowisku uczniów. Inicjacja alkoholowa ma miejsce zwykle **między 13 a 14 rokiem życia**, bardzo często ma ona miejsce w domu, aż w 49,14% pierwsza inicjacja alkoholowa miała miejsce w domu badanych uczniów,
- pomimo rozpowszechnionej profilaktyki, wielu zajęć teoretycznych czy kontroli, jakiej zwykle poddawane są młode osoby przez rodziców i opiekunów, duży odsetek badanej młodzieży nie zachowuje abstynencji do pełnoletności. Duża grupa uczniów piła już napoje wysokokowe do stanu upojenia alkoholowego (20,59% - wielokrotnie i 19,85% - kilkukrotnie). W dodatku część z nich deklaruje łatwość zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie. 35,86% uczniów szkół ponadpodstawowych min. raz kupiło samodzielnie alkohol. Należałoby więc przede wszystkim ograniczyć dostęp młodych ludzi do tego typu substancji i być może zmienić sposób i zakres materiału w przeprowadzanych zajęciach profilaktycznych. Równie ważne jest zaangażowanie rodziców i uświadomienie im, jakie negatywne skutki może mieć społeczne przyzwolenie na spożywanie alkoholu przez młodzież,
- 36,15% młodzieży biorącej udział w badaniu paliła już papierosy. 34,03% uczniów szkół ponadpodstawowych kupiło samodzielnie min. raz wyroby nikotynowe,
- dostęp do narkotyków według uczniów lokalnych szkół jest niewielki,
- młodzież wskazywała na stosunkową łatwość dostępu do zakupu papierosów, leków uspokajających/nasennych i alkoholu.
- pomimo działań Miasta w dziedzinie profilaktyki w szkołach, nadal istnieje potrzeba prowadzenia akcji, programów i warsztatów profilaktycznych dotyczących spożywania

i nadużywania alkoholu, wyrobów tytoniowych i narkotyków, w szczególności skupiających się na negatywnym wpływie na zdrowie osób zażywających je w młodym wieku,

- na podstawie dokonanej diagnozy należałoby także wdrożyć w szkołach zajęcia dodatkowe, na które wskazuje młodzież, a które są zgodne z jej zainteresowaniami. Odwrócenie uwagi od substancji psychoaktywnych i promowanie zdrowego stylu życia z pewnością są częścią profilaktyki,
- za zdecydowanie najpoważniejsze problemy społeczne dorośli mieszkańcy uznali uzależnienie od Internetu oraz od urządzeń elektronicznych (śr. 3,22), wojna w Ukrainie (śr. 3,19), zanieczyszczenie środowiska (śr. 3,08) oraz spożycie alkoholu wśród dorosłych mieszkańców (śr. 3,06). Na pewno są to aspekty na które warto zwrócić uwagę,
- 36,31% ankietowanych zna kilka rodzin, w których dochodzi do różnych form przemocy (fizycznej, psychicznej, seksualnej lub ekonomicznej), 13,97% zna jedną taką rodzinę, a 6,7% zna wiele takich rodzin. Projektowanie działań profilaktycznych w tym zakresie zdaje się być konieczne w najbliższym czasie,
- pomimo wielu kampanii wciąż zdarzają się osoby (18,08%), które wierzą, że surowe traktowanie sprzyja wychowaniu i są to częściej mężczyźni niż kobiety (28,57% vs 15,08). Prawie co szósta ankietowana osoba (15,64%) uważa, że stosowanie kar fizycznych to dobra metoda wychowawcza, jeśli jest stosowana od czasu do czasu,
- duża grupa osób badanych nie jest świadoma czym są zagrożenia behawioralne (66% dorosłych i 80,99% uczniów). Największa grupa uczniów wskazała, że nie można uzależnić się od opalania się, zdrowego odżywiania czy sportu,
- w grupie uczniów SPP duża część chłopców (35%) i dziewcząt (30%) wielokrotnie grała w ostatnim roku w gry hazardowe. W grupie SPP zarówno dziewczęta odczuły wielokrotnie (41,67%) i kilkakrotnie (32,61%) dyskomfort i niepokój w związku z brakiem dostępu do Internetu, chłopcy (29,17% – wielokrotnie) i (15,22% - kilkakrotnie). W grupie młodszych uczniów SP to głównie dziewczęta (20,83%) odczuły wielokrotnie ten problem, a chłopcy (37,78%) – kilkakrotnie. Widoczne jest zatem, że uczniowie lokalnych szkół są zagrożeni uzależnieniami behawioralnymi,

- większość badanych ma niewielkie doświadczenia z hazardem, aczkolwiek 1,4 dorosłych badanych stwierdziło, że zna kilka osób uzależnionych od hazardu, a 15% zna jedną osobę.

IV. WYBRANE DANE DOTYCZĄCE PROBLEMATYKI UZALEŻNIEŃ W MIEŚCIE SEJNY

1. Punkt Konsultacyjny

Działalność swą kontynuował Punkt Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin, dla osób uzależnionych i współuzależnionych, a także dla młodzieży i ich rodzin z problemami behawioralnymi, obejmującymi nad używanie Internetu, komputera, telefonu czy z problemami z hazardem.

Oferta Punktu Konsultacyjnego skierowana jest do mieszkańców z terenu miasta Sejny, a w szczególności do rodzin z problemami alkoholowymi, narkotykowymi oraz do osób współuzależnionych. W ramach Punktu prowadzone są działania: indywidualne poradnictwo psychologiczne, grupa wsparcia osób uzależnionych oraz współuzależnionych, konsultacje indywidualne dla osób uzależnionych i współuzależnionych, motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego oraz porady prawne. Wszystkie porady i konsultacje udzielane w Punkcie są bezpłatne.

Z bezpłatnej pomocy specjalistów w 2022 roku skorzystało:

Z porad psychologa skorzystało 71 osób (117 porad), w tym:

liczba porad dot. osób stosujących przemoc – 7,

liczba porad dot. osób doznających przemocy – 32,

liczba porad dot. osób z problemem alkoholowym – 35,

liczba porad dot. dorosłych członków rodziny z problemem alkoholowym – 23,

liczba porad dot. dorosłych członków rodziny z problemem narkotykowym – 1,

liczba porad dot. osób z problemem narkotyków/dopalaczy – 5,

liczba porad udzielonych osobom chorym przewlekłe na choroby somatyczne – 4,

liczba porad udzielonych osobom chorym przewlekłe na choroby psychiczne 10.

Specjalista psychoterapii uzależnień – pomocą objął 21 osób, w tym:

- uczestnicy grupy wsparcia dla osób uzależnionych – 11 osób,
- w kontakcie indywidualnym – 10 osób (uzależnione od alkoholu, współuzależnione, pijące szkodliwie eksperymentujące z narkotykami, uwięzione w przemoc domową wynikającą z dysfunkcji rodziny alkoholowej).

Grupa wsparcia dla osób współuzależnionych - w zajęciach uczestniczyło 7 osób. Celem spotkań było udzielenie wsparcia psychologicznego – emocjonalnego i informacyjnego/edukacyjnego osobom współuzależnionym, pozostającym w sytuacji przewlekłego stresu związanego z uzależnieniem członka rodziny. Zarówno podczas spotkań indywidualnych jak i grup wsparcia, przeprowadzana była wstępna diagnoza psychologiczna problemów klienta/uczestnika grupy wsparcia, udzielano wsparcia psychologicznego w formie wsparcia emocjonalnego, jak i informacyjnego/edukacyjnego w zakresie problematyki i rozwiązywania problemów w zakresie współuzależnienia. Praca polegała na poradnictwie psychologicznym oraz wspólnym poszukiwaniu rozwiązań zdiagnozowanych problemów wraz z osobami zainteresowanymi – w formie indywidualnej oraz grupowej.

Z konsultacji indywidualnych skorzystało 16 osób, udzielono łącznie 49 porad, w tym:

liczba porad dot. osób doznających przemocy domowej - 4,

liczba porad dot. osób uzależnionych od alkoholu – 3,

liczba porad dot. dorosłych członków rodzin dotkniętych problemem alkoholowym – 34,

liczba porad dot. osób uzależnionych od narkotyków/dopalaczy – 8.

2. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach

Działa w pełnym składzie lub w ramach Zespołów roboczych. Zgodnie z zarządzeniem Nr 41/2018 Burmistrza Miasta Sejny z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach, Komisja działa w następujących zespołach:

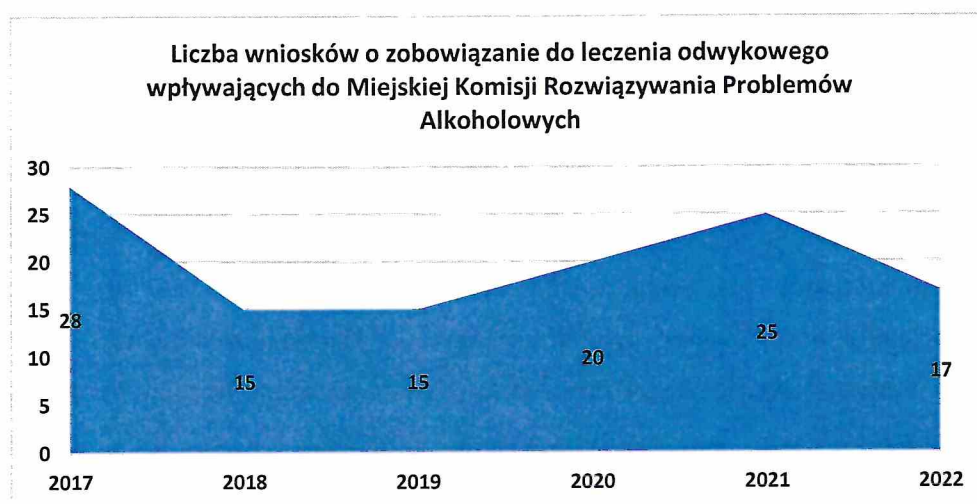
I zespół ds. procedury zmierzającej do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,

II zespół ds. opiniowania oraz kontrolowania punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (w 2022 r. odbył łącznie 9 posiedzeń w celu wydania pozwolenia na sprzedaż napojów

alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży wraz z oględzinami – wydano 17 postanowień dot. pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Od stycznia do grudnia 2022 r. odbyło się 27 wspólnych posiedzeń plenarnych Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach, wpłynęło 17 wniosków o wszczęcie postępowania. Wnioski złożyły:

- rodziny osób nadużywających alkohol – 2,
- Komenda Powiatowa Policji w Sejnach – 14,
- MOPS w Sejnach – 1.

Źródło: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach

Liczba wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego wpływających do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2018-2019 utrzymywała się na tym samym poziomie - 15, natomiast od 2020 r. do 2021 r. ich liczba wzrastała, by w 2022 r. spaść do 17. W zakresie zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu – z porad ogólnych prowadzonych przez członków MKRPA w Punkcie Konsultacyjnym skorzystało 18 osób, na posiedzenia Komisji zaproszono 68 osób, z czego zgłosiło się 31 (20 uczestników i 11 świadków). Liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi MKRPA przeprowadziła rozmowy – 8. Liczba osób, z którymi MKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno – motywujące – 20.

Statystyka spraw związanych z problemem uzależnień wg danych z instytucji z terenu miasta Sejny wygląda następująco:

3. Sąd Rejonowy w Sejnach

lp.	Zobowiązania	2019	2020	2021	2022
1.	Liczba nałożonych obowiązków w systemie niestacjonarnym	1	2	3	5
2.	Liczba nałożonych obowiązków w systemie stacjonarnym	4	8	3	5
3.	Wnioski oddalone (np. z powodu zmiany miejsca zamieszkania)	0	1	1	1
4.	Wnioski umorzone (zgony)	1	0	0	1
5.	Sprawy zawieszono	0	0	0	0

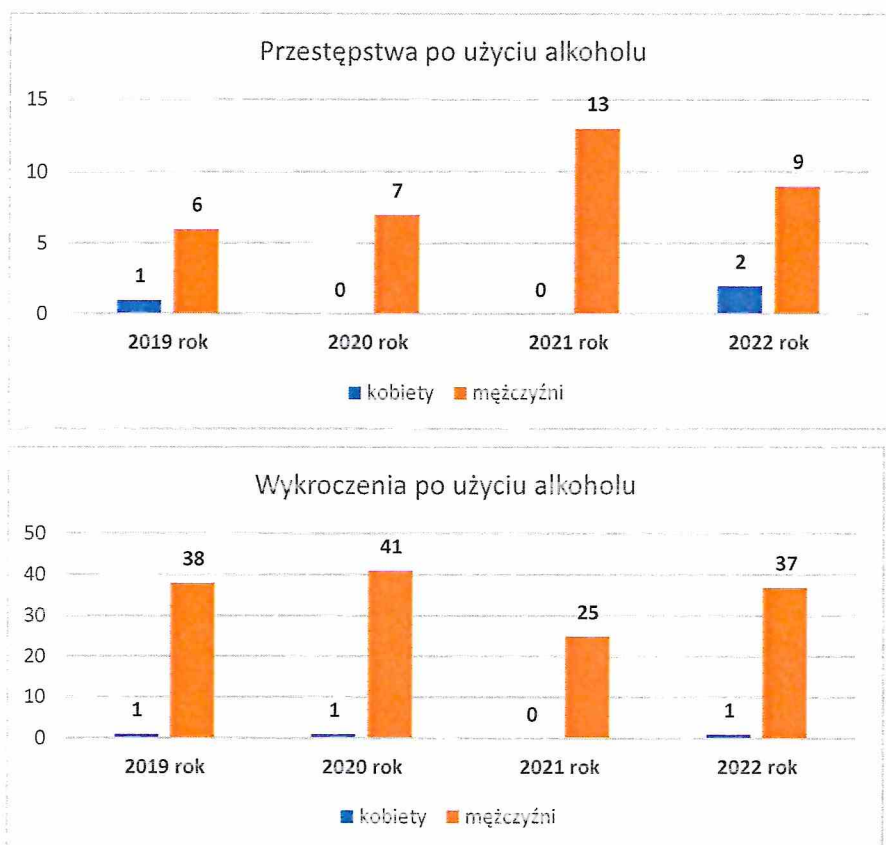
Źródło: Sąd Rejonowy w Augustowie VII Zamiejscowy Wydział Rodzinny i Nieletnich z siedzibą w Sejnach.

4. Komenda Powiatowa Policji w Sejnach

Rok	Liczba					
	Przestępstwa		Wykroczenia		Zdarzenia drogowe	
	Po użyciu alkoholu	Po użyciu narkotyków	Po użyciu alkoholu	Po użyciu narkotyków	Po użyciu alkoholu	Po użyciu narkotyków
2019	Kobiety - 1 Mężczyźni - 6 Razem: 7	Kobiety - 0 Mężczyźni - 1 Razem: 1	Kobiety - 1 Mężczyźni - 38 Razem: 39	Kobiety - 0 Mężczyźni - 0 Razem: 0	Kobiety - 1 Mężczyźni - 3 Razem: 4	Kobiety - 0 Mężczyźni - 0 Razem: 0
2020	Kobiety - 0 Mężczyźni - 7 Razem: 7	Kobiety - 1 Mężczyźni - 1 Razem: 2	Kobiety - 1 Mężczyźni - 41 Razem: 42	Kobiety - 0 Mężczyźni - 0 Razem: 0	Kobiety - 1 Mężczyźni - 9 Razem: 10	Kobiety - 0 Mężczyźni - 1 Razem: 1
2021	Kobiety - 0 Mężczyźni - 13 Razem: 13	Kobiety - 0 Mężczyźni - 2 Razem: 2	Kobiety - 0 Mężczyźni - 25 Razem: 25	Kobiety - 0 Mężczyźni - 1 Razem: 1	Kobiety - 1 Mężczyźni - 6 Razem: 7	Kobiety - 0 Mężczyźni - 0 Razem: 0
2022	Kobiety - 2 Mężczyźni - 9 Razem: 11	Kobiety - 0 Mężczyźni - 3 Razem: 3	Kobiety - 1 Mężczyźni - 37 Razem: 38	Kobiety - 0 Mężczyźni - 1 Razem: 1	Kobiety - 0 Mężczyźni - 0 Razem: 0	Kobiety - 0 Mężczyźni - 0 Razem: 0

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Sejnach

Na podstawie powyższych danych można zaobserwować, że liczba przestępstw i wykroczeń spowodowanych przez osoby będące pod wpływem alkoholu, ujawnionych przez funkcjonariuszy z Komendy Powiatowej Policji w Sejnach, rośnie. Zdarzeń drogowych w 2022 r. nie odnotowano.

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Sejnach

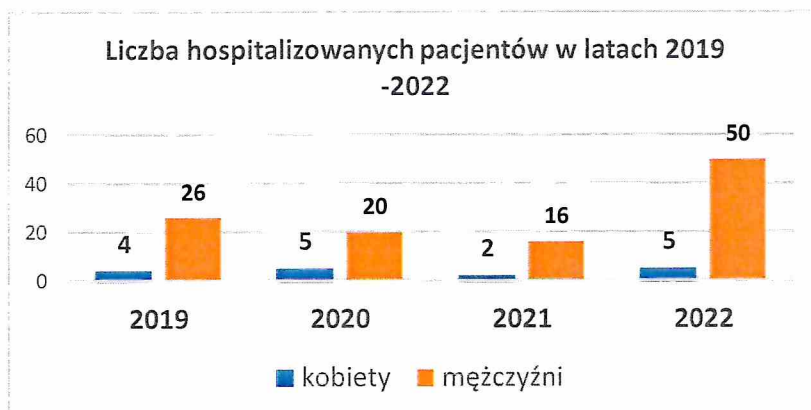
5. Specjalistyczny Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Suwałkach

Jeśli chodzi o dane dotyczące liczby osób z powiatu sejneńskiego hospitalizowanych w zakresie leczenia odwykowego w latach 2019-2022, to wyglądają one następująco:

Rok	Liczba pacjentów	pleć	Przedział wiekowy	Z nakazu sądowego
2019	30	Kobiety: 4 Mężczyźni: 26	32-61	12
2020	25	Kobiety: 5 Mężczyźni: 20	36-65	7
2021	18	Kobiety: 2 Mężczyźni: 16	28-55	8
2022	55	Kobiety: 5 Mężczyźni: 50	18-76	7

Źródło: Specjalistyczny Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Suwałkach

Z powyżej tabeli wynika, iż ilość pacjentów hospitalizowanych w zakresie leczenia odwykowego systematycznie spadała do 2021 roku. W 2022 r. nastąpił duży wzrost. Jednocześnie zauważyć można, że hospitalizowani są coraz młodszy pacjenci.

6. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sejnach

Osoby uzależnione najczęściej charakteryzują się niezaradnością życiową, brakiem umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego oraz wychowania dzieci, co skutkuje koniecznością korzystania z pomocy instytucji. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej. Celem działalności MOPS jest wspieranie osób i rodzin o niskim dochodzie, zamieszkałych na terenie Miasta Sejny, jak również, gdy występują okoliczności, o których mówi ustawa o pomocy społecznej. W części rodzin, korzystających z pomocy MOPS występuje problem uzależnienia od alkoholu. Zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Świadczenia udzielane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sejnach w związku z używaniem alkoholu							
lp.	Wskaźniki	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.	Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej MOPS	216	290	259	263	229	180

2.	Liczba rodzin objętych pomocą materialną MOPS z powodu uzależnienia od alkoholu	42	20	20	24	34	26
3.	Formy udzielanej pomocy rodzinom z problemem alkoholowym.	<ul style="list-style-type: none"> - udzielanie poradnictwa i edukacji w kwestiach dotyczących spraw rodzinnych, wychowawczych zdrowotnych, - pomoc w uzyskiwaniu środków finansowych i nauką racjonalnego gospodarowania budżetem domowym, - pomoc terapeutyczna- kierowanie do Poradni Profilaktyki i Terapii Uzależnień, Poradni Zdrowia Psychicznego, - udzielanie poradnictwa z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - praca socjalna (w tym interwencja), - kierowanie wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach. 					

Zródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sejnach wynika, iż w ostatnich latach zmniejszyła się liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej MOPS, w tym również rodzin z problemem alkoholowym. Jednak z uwagi na znaczny odsetek tych rodzin, zasadne jest zapobieganie szkodom spowodowanym występowaniem problemu alkoholowego i objęcie ich pomocą o charakterze profilaktycznym.

7. Zespół Interdyscyplinary

Zgodnie z uchwałą Nr XLVII/267/17 Rady Miasta Sejny z dnia 31 października 2017 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, Zespół Interdyscyplinary realizuje działania określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023 - 2027 (przyjęty uchwałą XLIX/344/22 Rady Miasta Sejny z dnia 22 grudnia 2022 r.)

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, tj. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Miejskiej Komisji Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, kuratorów sądowych, prokuratorów oraz przedstawicieli innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 141/2022 Burmistrza Miasta Sejny z dnia 5 września 2022 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Sejny w skład Zespołu wchodzi 18 przedstawicieli instytucji i organizacji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Obsługę organizacyjno - techniczną Zespołu zapewnia MOPS w Sejnach. Zespół Interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieska Karta”. Procedura ta obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia. Wszczęcie procedury „Niebieska Karta” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta - A” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

W 2022 roku odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 119 posiedzeń grup roboczych. Założono 26 Niebieskich Kart, z czego w 12 z nich występował problem uzależnienia lub nadużywania alkoholu.

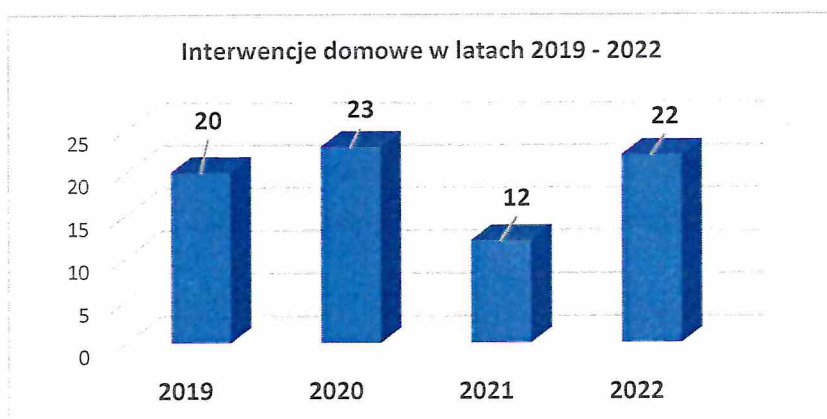
Rok	Liczba złożonych „Niebieskich Kart”
2017	19
2018	25
2019	23
2020	23
2021	11
2022	26

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny

Jak wynika z powyższych danych - do 2020 r. problem przemocy w rodzinie narastał, o czym świadczy zwiększająca się liczba założonych NK. W 2021 roku nastąpił spadek, natomiast rok 2022 zanotował wzrost do 26 założonych Niebieskich Kart.

Rok	Interwencje domowe		
	Dot. przeciwdziałania przemocy domowej „Niebieskie Karty”	Sprawcy	Osoby pokrzywdzone
2019	20	23	kobiety: 15 mężczyźni: 6 małoletni: 9
2020	23	24	kobiety: 20 mężczyźni: 5 małoletni: 1
2021	12	12	kobiety: 12 mężczyźni: 2 małoletni: 2
2022	22	22 mężczyźni – 19 kobiety - 3	kobiety: 20 mężczyźni: 1 małoletni: 5

Dane Komendy Powiatowej Policji w Sejnach dotyczące interwencji domowych w latach 2019 – 2022 pokazują, iż ofiarami przemocy są w dużej mierze kobiety oraz dzieci. W 2022 r. nastąpił duży wzrost interwencji domowych dot. przeciwdziałania przemocy domowej z 12 w roku 2021 do 22 w roku 2022.

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Sejnach

Rynek alkoholowy w mieście Sejny

Dnia 30 sierpnia 2018 r. Rada Miasta podjęła Uchwałę NR LVII/323/18 w sprawie ustalenia

maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Sejny, zgodnie z którą ustaliła:

- maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających **do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwo:**

a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 10

b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 26

- maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających **powyżej 4,5 % do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa):**

a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 5

b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 22

- maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających **powyżej 18 % zawartości alkoholu:**

a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 5

b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - 21

W roku 2022 na terenie miasta funkcjonowało 29 punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych:

- **26 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)**
- **3 punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne).**

w tym:

- **20 punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy),**
- **oraz 2 punkty sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne).**

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2022 roku (według zawartości alkoholu)								
1) poza miejscem sprzedaży				2) w miejscu sprzedaży				
do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%	razem	do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%	razem	ogółem (1+2)

5	3	3	11	2	2	2	6	17
---	---	---	----	---	---	---	---	----

Dane: MKRPA, stan na dzień 31.12.2022 r.

Liczba wydanych zezwoleń nie jest taka sama jak ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia w miejscu (gastronomia) lub poza miejscem (detal), ponieważ jeden punkt sprzedaży może posiadać 3 rodzaje zezwoleń:

- do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,
- powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu /z wyjątkiem piwa/ (wino),
- powyżej 18% zawartości alkoholu (wódka)

Rodzaj zezwolenia	Sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (handel detaliczny)			Sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia)		
	Limit określony w uchwale	Limit wykorzystany	Pozostało	Limit określony w uchwale	Limit wykorzystany	Pozostało
Zezwolenie na sprzedaż napojów do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo (A)	26	25	1	10	3	7
Zezwolenie na sprzedaż napojów powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) (B)	22	21	1	5	2	3
Zezwolenie na sprzedaż napojów powyżej 18% zawartości alkoholu (C)	21	20	1	5	2	3

Stan na dzień 25 lipca 2023 r.

V. REALIZATORZY, PARTNERZY I ADRESACI PROGRAMU

Prowadzenie i koordynacja spraw związanych z realizacją Programu należy do Pełnomocnika Burmistrza ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom.

Realizatorami zadań będą m.in. pracownicy placówek, w których będzie świadczona pomoc terapeutyczna i socjoterapeutyczna, instruktorzy i realizatorzy programów profilaktycznych, w tym pedagodzy szkolni, wychowawcy i nauczyciele, terapeuci uzależnień, lekarze i psycholodzy, pracownicy socjalni, policjanci, pielęgniarki szkolne, kuratorzy sądowi, przeszkoleni członkowie stowarzyszeń abstynenckich, członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach.

Wykonawcy zadań będą realizować je w oparciu o szczegółowe programy, w których określone będą: diagnoza problemu, cele programu, harmonogram i metody pracy, uczestnicy zadań, ich liczba i sposób ich rekrutacji, miejsce i czas realizacji zadań programu oraz środki i materiały niezbędne do jego realizacji, a także wskaźniki i sposób ewaluacji programu oraz sposób jego rozliczenia.

Programy rozliczane będą w oparciu o sprawozdania uwzględniające ewaluację programu i finansowanie w sposób określony w umowach/porozumieniach/zleceniach zawartych na realizację programów. Zadania wymienione w Programie będą realizowane z inicjatywy Urzędu, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zainteresowanych podmiotów, takich jak np. placówki oświatowe, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe, placówki specjalistyczne i inne podmioty.

Podmioty działające w obszarze pożytku publicznego będą realizowały zadania w oparciu o statuty/regulaminy tych podmiotów, po rozstrzygnięciu konkursów ofert na realizację programów z zakresu wychowania w trzeźwości, przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii oraz ochrony przed przemocą domową, ogłaszanych przez Burmistrza Miasta Sejny. Zasady i tryb przyjmowania ofert od organizacji pozarządowych i innych podmiotów o dofinansowanie realizacji programów w ramach zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny, określa zarządzenia Burmistrza Miasta Sejny. Ostateczna liczba zadań będzie uzależniona od wartości ofert przyjętych w drodze konkursu ofert i wielkości

środków finansowych pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Program realizują również:

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach,
- Punkt Konsultacyjny w Sejnach,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sejnach,
- Komenda Powiatowa Policji w Sejnach,
- Poradnia Psychologiczna - Pedagogiczna w Sejnach,
- Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Sejnach,
- Placówki kulturalne i oświatowe,
- Zakłady opieki zdrowotnej,
- Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe,
- Kościoły i związki wyznaniowe,
- Organizacje pozarządowe realizujące zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- Inne podmioty, którym zlecane są zadania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- inne jednostki miejskie posiadające niezbędną wiedzę, doświadczenie i potencjał kadrowy,
- realizatorzy rekomendowanych programów profilaktycznych.

Podmioty realizujące zadania programu:

- składają sprawozdanie z realizacji zadania,
- są zobowiązane do każdorazowego zamieszczania informacji o źródle dofinansowania lub finansowania zadania.

Adresatami programu są wszyscy mieszkańcy miasta Sejny, a w szczególności:

- dzieci i młodzież szkolna,
- rodzice, opiekunowie i wychowawcy,
- rodziny osób z problemem alkoholowym,
- osoby i rodziny uwikłane w problem przemocy w rodzinie,
- osoby pijące nadmiernie, w tym uzależnione od alkoholu,
- konsumenci i sprzedawcy alkoholu, osoby dorosłe, w tym kierowcy.

VI. CELE PROGRAMU

Celem Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny na lata 2024 - 2027 jest Ograniczenie skali używania alkoholu, narkotyków, innych substancji psychoaktywnych, a także występowania uzależnień behawioralnych oraz problemów społecznych bezpośrednio z nimi związanych poprzez:

- przeciwdziałanie problemom uzależnień, m.in. poprzez wzrost wiedzy, świadomości mieszkańców, szczególnie uczniów szkół znajdujących się na terenie miasta Sejny, z zakresu problematyki uzależnień, zachowań ryzykownych, asertywności, radzenia sobie ze stresem, agresją, rozwiązywanie konfliktów, opierania się negatywnym wpływom otoczenia itp. i zapobieganie powstawaniu nowych problemów,
- ograniczenie spożycia napojów alkoholowych przez mieszkańców Sejn poprzez +
 - 1) edukowanie, kształtowanie społecznie akceptowanych postaw i przekonań poprzez ograniczenia reklamy, lobbingu, zezwoleń;
 - 2) działania służb oraz innych podmiotów i osób mające na celu zmniejszenie dostępu osób nieletnich do alkoholu poprzez szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych oraz poprzez kontrole sklepów i lokali gastronomicznych pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zwłaszcza zakazu sprzedaży i podawania alkoholu nieletnim.
- podniesienie kompetencji osób zajmujących się tematyką uzależnień, przemocy oraz profilaktyką na terenie miasta,
- zapewnienie specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym od substancji psychoaktywnych i ich rodzinom, osobom doświadczającym przemocy i ich rodzinom - udzielanie pomocy psychologicznej, prawnej, terapeutycznej,
- promocja zdrowego stylu życia i rozbudzenie wśród dzieci i młodzieży zainteresowania różnymi formami aktywności jako alternatywy wobec uzależnień.
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących uzależnień, w szczególności dla dzieci i młodzieży,

Odbiorcami programu będą mieszkańcy miasta Sejny. Prezentowany Program kompleksowo reguluje zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Mieście. Wskazuje planowane, długofalowe, wielostronne i skoordynowane działania z tego zakresu oraz

podmioty odpowiedzialne za ich realizację. Istotnym partnerem Miasta w realizacji zadań Programu są też organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem

Dostępność i wysoką jakość profesjonalnej terapii uzależnień warunkuje skuteczność wszystkich innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym, narkotykowym i członków ich rodzin. Część osób uzależnionych, po zakończeniu leczenia odwykowego wymaga oddziaływań rehabilitacyjnych, dlatego koniecznym jest podejmowanie działań podtrzymujących proces trzeźwienia.

Bardzo ważne jest również przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie. Najczęściej jest to przemoc psychiczna, następnie, jeśli chodzi o częstotliwość, obserwuje się przemoc fizyczną, później ekonomiczną i na końcu seksualną. Średnia występowania przemocy rodzinnej na terenie Miasta jest porównywalna ze średnimi w ogólnopolskiej populacji. Jako najczęstsza przyczyna występującej przemocy w rodzinach (wg statystyki „Niebieskich kart”) podawany jest alkohol. Specyfika przemocy w rodzinach alkoholowych polega zarówno na większym nasileniu zjawiska, jak też na większych rozmiarach destrukcji wśród ofiar. O dobrym kierunku działań w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie świadczy fakt, że wzrasta liczba ujawnianych przypadków przemocy oraz osób, które przyznają się do doświadczania tej przemocy.

Zadanie to będzie realizowane poprzez następujące działania:

- wspieranie funkcjonowania oraz tworzenie sieci Punktów Konsultacyjnych wspieranie i rozwijanie poradnictwa indywidualnego, grup wsparcia, zatrudnienie terapeutów i specjalistów do prowadzenia programów psychoterapii współuzależnienia, poradnictwa dla młodzieży i ich rodzin z problemami uzależnień, a także programów pomocy psychologicznej, prawnej oraz pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie (utrzymanie i wyposażenie pomieszczeń Punktu, wynagrodzenie osób zatrudnionych, zakup usług, materiałów, czynsz i inne opłaty z tym związane),
- zakup materiałów edukacyjnych dla klientów punktu i terapeutów,
- prowadzenie w punkcie konsultacyjnym indywidualnych i grupowych porad i konsultacji, nieodpłatnych dla mieszkańców miasta (dla osób eksperymentujących, uzależnionych i ich rodzin) oraz dialogu motywacyjnego,

- realizacja programów rehabilitacyjnych po zakończonym leczeniu odwykowym kierowanych do osób uzależnionych i członków ich rodzin; udzielanie wsparcia osobom po zakończonej terapii odwykowej, wspieranie działań służących pogłębieniu więzi w rodzinie z problemem choroby alkoholowej, narkomanii np. poprzez dofinansowanie maratonów lub obozów terapeutycznych,
- intensyfikacja działań w zakresie rozpatrywania wniosków o skierowanie na leczenie oraz motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego,
- dofinansowywanie doskonalenia zawodowego pracowników punktu, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (delegacje i zwrot kosztów podróży członków MKRPA - na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej), Zespołu Interdyscyplinarnego,
- zakup materiałów biurowych i sprzętów niezbędnych dla funkcjonowania Komisji i Pełnomocnika. remont, adaptacja i wyposażenie lokali, pomieszczeń, w tym doposażanie w meble i sprzęt np. drukarka, niszczarka, sprzęt i akcesoria komputerowe, (usługi telefon, Internet itp.),
- organizowanie, współorganizowanie konferencji, seminariów, szkoleń oraz innych form podnoszących poziom kwalifikacji i kompetencji specjalistów z zakresu terapii uzależnień.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy choroby alkoholowej, narkomanii - pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Działania określone w Programie skierowane są nie tylko do osób z problemem uzależnień, ale także do członków ich rodzin, którzy, podobnie jak osoba z problemem uzależnień, podlegają niszczącym skutkom długotrwałego oddziaływania alkoholu czy innych środków uzależniających. Współuzależnienie nie jest chorobą - to efekt przystosowania się do sytuacji problemowej. Istotne z punktu widzenia trwałości i jakości życia rodziny z problemem uzależnień jest objęcie pomocą terapeutyczną całej rodziny. Ważnym zadaniem osób pomagających jest kompleksowa diagnoza sytuacji rodzinnej i zaoferowania pomocy zarówno rodzinie jako całości, jak i poszczególnym jej członkom.

Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem uzależnień żyją w stanie chronicznego napięcia i stresu, doświadczają wielu traumatycznych sytuacji związanych z chaosem i awanturami w domu, a w związku z brakiem oparcia ze strony dorosłych, żyją w

poczuciu braku bezpieczeństwa emocjonalnego i fizycznego, co powoduje określone zaburzenia emocjonalne i psychiczne. Należy również podkreślić, że przy braku wsparcia i pomocy socjoterapeutycznej, dzieci z rodzin z problemem alkoholowym stanowią grupę najwyższego ryzyka. Żyjąc w rodzinie z problemem alkoholowym, czasami szukają takich form spędzania czasu wolnego, które wiążą się ze spożywaniem alkoholu, narkotyków itp. Negatywne wzorce wyniesione z domu są także często powtarzane w ich dorosłym życiu. Udzielanie pomocy rodzinom, w której występują problemy uzależnień stanowi kolejne, priorytetowe zadanie Programu. Wykazane w Programie działania w tym zakresie dają podstawę prawidłowej realizacji tych założeń.

Zadanie to będzie realizowane w następujący sposób:

- wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej poprzez dofinansowanie bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w których realizowany jest program socjoterapeutyczny lub psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny lub inny psychoedukacyjny, a także wspieranie działań animacyjnych i socjoterapeutycznych realizowanych w formie pracy podwórkowej przez wychowawcę (doposażenie w pomoce dydaktyczne, urządzenia i sprzęt niezbędny do realizacji programu, wykonywanie niezbędnych prac remontowych, adaptacyjnych, itp.),
- dofinansowanie kolonii, półkolonii, obozów i innych form wypoczynku z programem socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, z rodzin z problemem używania innych substancji psychoaktywnych lub problemem przemocy,
- dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi i rodzinami z problemem alkoholowym, problemem używania innych substancji psychoaktywnych lub problemem przemocy w rodzinie oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych,
- dofinansowanie programów psychoedukacyjnych dla rodziców, rozwijających umiejętności wychowawcze,
- zwiększanie kompetencji służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, organizowanie szkoleń dla osób mających kontakt z osobami stosującymi przemoc w rodzinie,
- wspieranie procedury tzw. „Niebieskie Karty” (uczestniczenie w posiedzeniach grup diagnostyczno - pomocowych Zespołu Interdyscyplinarnego),
- prowadzenie działań (przez MKRPA) zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu

osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny,

- upowszechnianie wiedzy na temat zjawisk przemocy w szczególności w rodzinach z problemem alkoholowym: działania informacyjno-edukacyjne, społeczne i medialne kampanie edukacyjne,
- udzielanie pomocy rodzinom, w których występuje problem dysfunkcji wychowawczych związanych z problemem przemocy w rodzinie poprzez: zajęcia edukacyjne, warsztaty umiejętności życia w rodzinie, poradnictwo oraz wykłady,
- prowadzenie edukacji publicznej zwiększającej świadomość rodziców i opiekunów w wychowaniu dzieci i młodzieży, korygującej postawy rodzicielskie,
- rozwijanie systemu edukacji zwiększającej wiedzę i umiejętności profesjonalistów oraz rodziców z zakresu przemocy w rodzinie, przemocy rówieśniczej, w tym cyberprzemocy.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Picie alkoholu wśród młodych ludzi jest najczęstszym zachowaniem ryzykownym. Spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie często prowadzi do podejmowania innych zachowań ryzykownych i zaburza proces rozwojowy (upośledzenie czynności poznawczych, - koncentracji uwagi, zapamiętywania, uczenia się, kontroli emocji). Przy konstruowaniu Programu uwzględniono również doświadczenia z lat ubiegłych, z których wynika, że **najskuteczniejsza jest profilaktyka skierowana do najmłodszej grupy odbiorców, tj. dzieci i młodzieży**. Zgodnie z zaleceniami przedstawionymi przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom należy kontynuować działania profilaktyczne realizowane w środowisku lokalnym zwracając uwagę na to, aby programy spełniały określone standardy jakości.

Planując do realizacji w ramach Programu działania skierowane do dzieci i młodzieży, brano pod uwagę fakt, iż osiągnięcie celu stanie się możliwe, o ile działania będą prowadzone

systematycznie i planowo przy wykorzystaniu różnych form oddziaływań i skierowaniu działań na różne obszary. Dlatego też między innymi za ważne w Programie uznano działania ukierunkowane na zmniejszenie spożycia napojów alkoholowych wśród mieszkańców Miasta, a przede wszystkim wśród młodzieży. Ważnym zadaniem jest również kierowanie działań edukacyjnych do rodziców. Celem takich działań jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowywanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Mocna więź z rodzicami, umiejętność budowania wokół dziecka nie tylko systemu kontroli, ale i wsparcia – są ważnymi czynnikami chroniącymi młodych ludzi przed sięganiem po substancje psychoaktywne. Przeprowadzone badania potwierdzają istnienie błędnych mitów i stereotypów dotyczących pozytywnego wpływu na zdrowie różnych rodzajów napojów alkoholowych. Dlatego niezmiernie ważna jest edukacja w tym zakresie również osób dorosłych, sprzedawców napojów alkoholowych, przyszłych użytkowników dróg itp. Prowadzenie edukacji publicznej jest jednym z zadań związanych z realizacją Programu. Działania edukacyjne i informacyjne wzmocniają skuteczność innych narzędzi lokalnej polityki wobec alkoholu. Również systematyczne edukowanie i szkolenia profesjonalistów pracujących zawodowo w systemie pomocy dzieciom, młodzieży i rodzinom, są ważnym elementem profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie.

Zadanie to będzie realizowane poprzez następujące działania:

1) Realizowanie, finansowanie, dofinansowywanie realizacji programów z zakresu profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia na wszystkich trzech poziomach: profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej, w tym:

- programów o potwierdzonej skuteczności ujętych w systemie programów rekomendowanych,
- programów informacyjno – edukacyjnych,
- programów środowiskowych,
- programów rówieśniczych,
- programów socjoterapeutycznych oraz innych programów zawierających elementy terapii,
- programów adresowanych do tzw. „grup ryzyka”, m. in.: realizacja programów interwencyjnych na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin z problemem alkoholowym,
- programów alternatywnych z uwzględnieniem pozalekcyjnych zajęć sportowych,
- programów nowoczesnej profilaktyki zintegrowanej z zastosowaniem skutecznych strategii profilaktycznych oraz rozwiązań nowatorskich,
- programów edukacyjnych dla rodziców i wychowawców,

- programów realizowanych w czasie wolnym od nauki, w tym podczas ferii oraz wakacji, stanowiących alternatywę dla zachowań ryzykownych,
- programów nakierowanych na utrzymanie dobrych relacji z rodziną oraz innymi troskliwymi osobami dorosłymi jako ważny czynnik chroniący i wspierający prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży,
- prowadzenie edukacji publicznej, także we współpracy z mediami, organizowanie i udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach, upowszechnianie informacji dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież, nadmiernego upijania się przez dorosłych, szkód picia alkoholu przez kobiety w ciąży,
- promocja zdrowego, bezpiecznego stylu życia, zdrowia psychicznego, poprzez organizowanie, finansowanie, dofinansowywanie różnego rodzaju imprez oraz wydarzeń społeczno – kulturalnych, kampanii społecznych adresowanych do mieszkańców Sejnu, w tym warsztatów oraz działań promujących wartości rodzinne, sprzyjających integracji i pogłębianiu więzi w środowisku lokalnym, a także promujących zdrowy, bezpieczny styl życia,
- prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo–wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- szkolenie kadr, organizowanie, współorganizowanie szkoleń, konferencji, seminariów i innych form podnoszących poziom kwalifikacji i kompetencji wychowawców, nauczycieli, realizatorów działań z zakresu profilaktyki zintegrowanej oraz problematyki uzależnień,
- wspieranie działań zmierzających do ograniczenia dostępności różnych substancji psychoaktywnych (między innymi „dopalaczy” oraz innych środków odurzających),
- prowadzenie badań, monitorowanie problemów społecznych, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi oraz przemocą w rodzinie, sporządzanie diagnozy problemów społecznych,
- opracowywanie, wykonywanie materiałów służących realizacji działań z zakresu problematyki uzależnień,
- zakup materiałów, wydawnictw, książek, prasy do realizacji działań z zakresu problematyki uzależnień,
- wdrażanie i realizowanie innych form oddziaływań profilaktycznych np. debaty szkolne, spektakle profilaktyczne, itp.,

- inne działania z zakresu profilaktyki.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii.

Ważnym partnerem w realizacji Programu są stowarzyszenia i kluby abstynenckie. W ramach Programu przewiduje się wspomaganie działalności tych podmiotów. Samorząd realizując zadania określone w programie może powierzyć je organizacjom pozarządowym lub wesprzeć je w organizacji zadań, które wpisują się w zakres gminnego programu.

Zadanie to będzie realizowane poprzez następujące działania:

- wspieranie/powierzenie realizacji zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe prowadzące działalność pożytku publicznego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym,
- wspieranie stowarzyszeń, instytucji które swoim działaniem przyczyniają się do kształtowania pozytywnych postaw społecznych, a tym samym przeciwdziałają uzależnieniom a także osób fizycznych promujących abstynencję i zdrowy styl życia,
- wspomaganie rzeczowe działań stowarzyszeń abstynenckich, ruchów samopomocowych AA i innych podmiotów realizujących zadania Programu; współpraca merytoryczna, wymiana informacji i doświadczeń z podmiotami realizującymi Program, włączanie organizacji pozarządowych w wykonywanie zadań wynikających z realizacji Programu,
- prowadzenie i finansowanie działań edukacyjnych i szkoleniowych skierowanych do przedstawicieli organizacji pozarządowych, w tym z zakresu realizacji zadań publicznych.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowania przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 pkt 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, gminy w ramach zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu podejmują interwencję w

związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występują przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego. Oznacz to, że w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży pod zastaw i na kredyt, gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli występować z aktem oskarżenia bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora.

Zadanie to będzie realizowane poprzez następujące działania:

- zmniejszenie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu,
- zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych,
- przyjmowanie zawiadomień o naruszeniu art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i kierowanie ich do zaopiniowania przez Komisję,
- wdrożenie spotkań edukacyjno - profilaktycznych dla kandydatów na kierowców,
- rozpatrywanie przez Komisję wpływających wniosków dotyczących osób uzależnionych od alkoholu, występowanie w Sądzie w charakterze oskarżyciela publicznego,
- podejmowanie działań zmierzających do wszczęcia postępowania, w związku z naruszeniem art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez kierowanie wniosków do Sądu wobec osób, instytucji prowadzących reklamę napojów alkoholowych niezgodną z przepisami ustawy, sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych osobom do lat 18, osobom, których stan wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwym oraz prowadzącym sprzedaż alkoholu na kredyt i pod zastaw,
- prowadzenie kontroli przedsiębiorców prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad zawartych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a w szczególności w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim,
- wydawanie opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z uchwałami Rady Miasta,
- kształtowanie właściwych postaw reagowania w sytuacji sprzedaży alkoholu nietrzeźwym, nieletnim i pod zastaw poprzez m. in. organizację szkoleń dla przedsiębiorców prowadzących obrót napojami alkoholowymi - prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Działalność centrów integracji społecznej (CIS) i klubów integracji społecznej (KIS), ich misja, cel, funkcje i zadania, grupy docelowe, sposób tworzenia i organizacji placówek zostały opisane w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 z późn. zm.). Zgodnie z jej zapisami podmioty zatrudnienia socjalnego realizują reintegrację zawodową i społeczną poprzez następujące usługi:

- kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiągnięcie pozycji społecznych dostępnych osobom niepodlegającym wykluczeniu społecznemu;
- nabywanie umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższenie kwalifikacji zawodowych;
- naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem;
- uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi.

VII. DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W SEJNACH I PEŁNOMOCNIKA

Art. 4¹ ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 165 z późn. zm.) stanowi: „Wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) powołują gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności inicjujące działania w zakresie określonym w ust. 1 oraz podejmujące czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego”.

Art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stanowi: „Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest

prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie. W celu realizacji gminnego programu wójt (burmistrz, prezydent miasta) może powołać pełnomocnika”.

Pełnomocnik Burmistrza ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom

W mieście Sejny Zarządzeniem Nr 147/2019 Burmistrza Miasta Sejny z dnia 14 października 2019 r. został powołany Pełnomocnik Burmistrza ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom, który działa w oparciu o przepisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o przeciwdziałaniu przemocy. Do zadań Pełnomocnika należy prowadzenie działalności służącej profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień na terenie miasta, a także przeciwdziałania przemocy, a w szczególności prowadzenie analizy problemów uzależnień i możliwości ich rozwiązywania na terenie Miasta, opracowywanie wspólnie z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przedkładanie Burmistrzowi Miasta projektu Programu Profilaktyki i projektu planu wydatków na dany rok budżetowy, sprawozdania z realizacji Programu, sporządzanie na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom sprawozdania z działalności w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, podejmowanie działań na rzecz tworzenia i wzmocnienia lokalnej koalicji na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz zmniejszenia rozmiarów problemów uzależnień w środowisku, współpraca z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przyjmowanie wniosków o dofinansowanie realizacji zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i ich merytoryczna ocena, przygotowanie ogłoszenia konkursów ofert na wykonanie zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe, bieżąca koordynacja zadań wynikających z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny oraz realizacja Zarządzeń w sprawie planu wydatków tego programu,

udział w posiedzeniach miejskich komisji, przygotowywanie zarządzeń Burmistrza oraz uchwał Rady w sprawach: Programu Profilaktyki i Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach, opracowywanie treści umów i innych dokumentów związanych z realizacją Programu, kontrola realizacji umów zleceń i innych zadań wykonywanych w ramach Programu, podejmowanie działań służących przeciwdziałaniu przemocy, rozliczanie udzielonych dotacji.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach:

Komisja powoływana jest zarządzeniem Burmistrza Miasta Sejny i pracuje w oparciu o zatwierdzony przez Burmistrza regulamin pracy komisji. Komisja jest ciałem opiniującym i inicjującym wykonanie Programu. Do zadań Komisji należy:

- 1) inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) rozpatrywanie zawiadomień i wniosków osób oraz instytucji w przypadkach uzasadniających wszczęcie postępowania o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- 3) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- 4) opiniowanie wniosków w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych, zgodnie z podjętymi uchwałami Rady Miasta Sejny;
- 5) opiniowanie zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;
- 6) dokonywanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych na terenie Miasta Sejny na podstawie upoważnienia każdorazowo wydawanego przez Burmistrza Miasta Sejny;
- 7) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 8) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 9) udzielanie merytorycznego wsparcia w opracowaniu oraz realizacji Programu;

10) podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym, zgodnie z wytycznymi zawartymi w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

11) podejmowanie i realizowanie czynności w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie - procedura "Niebieska Karta".

Członkowie Komisji biorą również udział w:

- 1) posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych;
- 2) posiedzeniach plenarnych;
- 3) posiedzeniach komisji powołanych przez Burmistrza Miasta Sejny;
- 4) innych przedsięwzięciach z zakresu działania Komisji (np. dyżury w Punkcie Konsultacyjnym, konkursy, festyny, konferencje, szkolenia).

Pracami Komisji kieruje Przewodniczący i jest odpowiedzialny za całokształt działania Komisji oraz za pracę poszczególnych Zespołów, jeśli ich funkcjonowanie jest niezbędne do wykonania poszczególnych czynności. Sekretarz Komisji odpowiada za obsługę administracyjno - techniczną oraz finansową Komisji.

W skład Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sejnach wchodzi osoby o różnych uzupełniających się kompetencjach. Każdy członek Komisji winien podnosić swoje kwalifikacje zawodowe z zakresu profilaktyki uzależnień, przemocy poprzez uczestnictwo w kursach, szkoleniach i konferencjach adresowanych do członków Komisji.

Koszty podnoszenia kwalifikacji Komisji i Pełnomocnika, a także wyposażenia biura oraz zakup innych niezbędnych materiałów do prawidłowego funkcjonowania pokrywane będą ze środków przeznaczonych na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sejny.

Zasady wynagradzania:

1. Osobom powołanym w skład MKRPA przysługuje wynagrodzenie za wykonywanie zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Przewodniczącemu i Sekretarzowi Komisji przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 29% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego w trybie i na zasadach określonych ustawą z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r., poz. 2207), zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem” z zastrzeżeniem pkt. 5.
3. Przewodniczącemu Zespołu przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 22% minimalnego wynagrodzenia, o którym mowa w pkt. 2.

4. Członkowi Komisji przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 20% minimalnego wynagrodzenia, o którym mowa w pkt. 2.
5. Członkom zespołów problemowych przysługuje wynagrodzenie za realizację czynności dodatkowych w wysokości określonej w Tabeli nr 1: „Stawki wynagrodzenia za czynności dodatkowe”, z zastrzeżeniem pkt. 7.
6. Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt. 1 – 4 obniża się o 20% za każdą nieobecność na posiedzeniu Komisji lub posiedzeniu Zespołu. W przypadku nieobecności na wszystkich posiedzeniach w danym miesiącu Komisji lub Zespołu wynagrodzenie nie przysługuje.
7. Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt. 5, nie może przekroczyć miesięcznie 20% minimalnego wynagrodzenia za pracę.
8. Ogłoszenie zmiany podstawy wymiaru wynagrodzeń, o których mowa w pkt. 2 - 5, powoduje zmianę ich wysokości, począwszy od miesiąca wejścia w życie zmian.
9. Podstawę wypłaty wynagrodzeń, o których mowa w pkt. 2 - 4 stanowi zestawienie liczby posiedzeń za dany miesiąc, sporządzone przez Pełnomocnika wraz z protokołami i listami obecności, przedłożone w terminie do 5-go dnia każdego miesiąca, następującego po miesiącu, w którym odbyły się posiedzenia Komisji i/lub posiedzenia Zespołów.
10. Podstawę wypłaty wynagrodzeń, o których mowa w pkt. 5, stanowi zestawienie wykonanych czynności dodatkowych za dany miesiąc, sporządzone przez Pełnomocnika, wraz z protokołami i listami obecności oraz innymi dokumentami potwierdzającymi wykonanie tych czynności (np. protokoły kontroli, wizytacji, raporty z dyżurów, informacje z realizacji zadania itp.), przedłożone w terminie do 5 - go dnia każdego miesiąca, następującego po miesiącu, w którym czynności zostały wykonane.
11. Wypłata wynagrodzenia dokonywana będzie na podstawie list wypłat przelewem na wskazane konto bankowe, w terminie najpóźniej do 10-go dnia każdego miesiąca.

Tabela Nr 1. Stawki wynagrodzenia za czynności dodatkowe

lp.	Czynność dodatkowa	Wskaźnik	Stawka minimalnego wynagrodzenia wyrażona w %
1.	Udział w pracach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego, powołanych w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w której występują problemy alkoholowe.	1 dzień	2%

2.	Przeprowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	1 kontrola	4%
3.	Przeprowadzanie wizytacji monitoringowych programów/projektów profilaktycznych u realizatorów działań.	1 wizytacja	2%
4.	Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej i/lub innych czynności związanych z realizacją ustawowych zadań Komisji: udział w konkursach, festynach, konferencjach, akcjach.	1 dzień	2%
5.	Dyżur w Punkcie Konsultacyjnym.	2 godziny	2%
6.	Udział w posiedzeniach komisji powołanych przez Burmistrza Miasta Sejny.	1 komisja	3%

VIII. MONITORING I EWALUACJA

Koordinację Programu powierza się Pełnomocnikowi ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom. Monitoring Programu prowadzony będzie na podstawie:

- wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy,
- analizy danych na temat problemu alkoholowego w mieście,
- ankiet i sprawozdań z realizacji zadań wynikających z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Sejnach.

Program przewiduje osiągnięcie następujących rezultatów:

- objęcie dzieci i młodzieży szkolnej działaniami o charakterze profilaktycznym,
- podwyższenie kompetencji pracowników służb zobowiązanych do pomocy osobom doświadczającym przemocy, mających problemy związane z uzależnieniem,
- dostarczenie informacji mieszkańcom na temat oferty pomocy z zakresu uzależnień i przemocy w rodzinie na terenie miasta i w najbliższej okolicy,
- zapewnienie wsparcia specjalistycznego mieszkańcom miasta w Punkcie Konsultacyjnym,
- zapewnienie oferty organizacji czasu wolnego i wypoczynku dzieciom i młodzieży z terenu miasta,

- wzmocnienie postaw sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu w rodzinie i w społeczeństwie.

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ZADAŃ

Finansowanie realizacji zadań określonych w programie będzie dokonywane w ramach posiadanych środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Finansowanie Programu odbywać się będzie w ramach środków własnych Miasta pozyskanych z tytułu opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Wysokość środków finansowych związanych z realizacją zadań określa w każdym roku uchwała budżetowa Rady Miasta. W trakcie trwania roku budżetowego istnieje możliwość modyfikacji celów przeznaczenia wydatków - bez konieczności zmiany Programu – zgodnie z obowiązującymi przepisami finansowymi na zadania ujęte w niniejszym Programie.

Załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr 121/2023
Burmistrza Miasta Sejny
z dnia 13 października 2023 r.

Formularz zgłaszania opinii

FORMULARZ ZGŁASZANIA OPINII

1. Wskazanie projektu prawa miejscowego, który jest konsultowany:

Projekt Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024 - 2027.

2. Wskazanie dotychczasowego zapisu w projekcie Programu, który wymaga zmiany:

(należy wpisać dosłowne brzmienie zapisu)

.....
.....
.....
.....
.....

3. Proponowane zmienione brzmienie zapisu lub treść nowego zapisu:

.....
.....
.....
.....

4. Uzasadnienie wprowadzenia zmian:

.....
.....
.....
.....
.....

5. Nazwa podmiotu zgłaszającego opinię (w przypadku organizacji pozarządowej):

Nazwa organizacji pozarządowej zgłaszającej uwagi	
Osoba uprawniona do reprezentowania podmiotu zgłaszającego	
Nr rejestrowy KRS	
E-mail	
Nr telefonu	

.....
(miejscowość, data) (podpisy osób reprezentujących podmiot zgłaszający)